

INSTITUT BARCELONA D'ESTUDIS INTERNACIONALS

Anàlisi de les dimensions partidista i territorial en la independència de les agències reguladores

Xavier Fernández i Marín

Andrea Bianculli

Jacint Jordana

Treball

Octubre de 2011

Aquesta obra està subjecta a llicència Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 Espanya (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>). Està permès de reproduir-la, distribuir-la i fer-ne comunicació pública, sempre que es faci sense afany de lucre i se'n reconegui explícitament els autors i les autores, i l'Escola d'Administració Pública com a editora de la publicació.

Índex

Introducció	1
I. Fonaments de la recerca	3
1. Presentació	4
2. Marc Teòric: el cicle vital dels reguladors	6
2.1. Nous models organitzatius	6
2.2. Els reguladors	7
2.3. Què és una agència reguladora	9
2.4. Les agències com a institucions independents	10
II. Creació de la base de dades i procés de recollida de les dades	11
3. Metodologia	12
4. Abast i estructura de la base de dades	14
4.1. Temps	14
4.2. Unitats	14
4.3. Individus i mandats	14
4.4. Com s'ha fet la recerca de la informació	16

4.5. Variables observades	18
4.6. Dimensió territorial	28
5. Agències reguladores	29
5.1. Què és una agència reguladora	29
5.2. Consells de les agències reguladores	29
5.3. Agències reguladores estudiades	30
III. Resultats	42
6. Agències reguladores	44
6.1. Resum de les agències reguladores considerades	44
6.2. Taula de nomenaments per nivell de govern	44
6.3. Nomenaments anuals	44
7. Individus	47
7.1. Edat dels reguladors	47
7.2. Sexe	48
7.3. Lloc de naixement	49
7.4. Nivell educatiu	50
7.5. Àrea de coneixement	50
7.6. Ha ocupat posicions relacionades amb l'àrea de responsabilitat	51
7.7. Experiència professional abans del nomenament	52
7.8. Ocupació immediatament abans del nomenament	52
7.9. Ocupació principal immediatament després del cessament	53
7.10. Ocupació principal tres anys després del cessament	54
7.11. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència abans del nomenament	55
7.12. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència durant el temps que ha durat el mandat com a conseller	56

7.13. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència després del mandat com a conseller	56
7.14. Responsabilitats polítiques o col·laboració en un partit polític	57
7.15. Partit polític	58
8. Nomenaments	59
8.1. Posició	59
8.2. Renovació	59
8.3. Qui nomena	60
8.4. Qui fa la proposta de nomenament	61
8.5. Requeriments addicionals previs al nomenament	62
8.6. Finalització del mandat	62
8.7. Mandat complet	63
8.8. Causes per no haver acabat el mandat	64
8.9. Possibles raons conegudes per no haver acabat el mandat	64
8.10. Possibilitat d'un nou mandat	65
9. Duració dels nomenaments	66
9.1. Funció de supervivència	66
9.2. Duració general	66
9.3. Per nivell de govern	67
IV. Conclusions	69
10. Sobre els reguladors	71
10.1. El regulador tipus	71
10.2. Els reguladors estan relativament polititzats	71
10.3. Carrera professional vinculada al sector públic	72
10.4. La regulació no ha canviat la carrera professional dels reguladors	72

11. Sobre els nomenaments	74
11.1. Pocs reguladors continuen	74
11.2. Poca fidelitat al càrrec	74
11.3. Els nomenaments són un assumpte de l'executiu	75
11.4. Pocs requisits professionals	75
11.5. Els mandats són més llargs a l'àmbit estatal que no pas a les Comunitats Autònomes	76
12. Propostes de millora	77
12.1. Transparència i rendició de comptes	77
12.2. Sistemes de renovacions parcials	77
12.3. Diversitat enriquidora de perfils professionals	78
Apèndix	82
A. Mapes de reguladors per agència	82
B. Procés de recerca	102
B.1. Manca de dades i manca de variació	102
B.2. Transparència i responsabilitat de les agències	103

Índex de figures

4.1. Captura de pantalla de l'aplicatiu creat per a la recollida i gestió de les dades del projecte	18
6.1. Nombre de nomenaments realitzats anualment.	46
7.1. Edat al nomenament. Mitjana de cada agència amb bandes de confiança al 95 per cent.	48
9.1. Funció de supervivència observada dels reguladors. L'eix vertical representa el percentatge de nomenaments que resten al cap del temps (eix horitzontal).	67
9.2. Funció de supervivència observada dels reguladors. L'eix vertical representa el percentatge de nomenaments que resten al cap del temps (eix horitzontal). Per nivell de govern.	68
A.1. Mapa de reguladors: <i>Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios</i>	83
A.2. Mapa de reguladors: <i>Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición</i>	84
A.3. Mapa de reguladors: <i>Banco de España</i>	85
A.4. Mapa de reguladors: <i>Comisión del Mercado de Telecomunicaciones</i>	86
A.5. Mapa de reguladors: <i>Comisión Nacional de Energía</i>	87
A.6. Mapa de reguladors: <i>Comisión Nacional de la Competencia - Tribunal de Defensa de la Competencia</i>	88

A.7. Mapa de reguladors: <i>Comisión Nacional del Mercado de Valores</i>	89
A.8. Mapa de reguladors: <i>Consejo de Seguridad Nuclear</i>	90
A.9. Mapa de reguladors: <i>Agencia Española de Protección de Datos</i>	91
A.10. Mapa de reguladors: <i>Agencia Estatal de Seguridad Aerea</i>	92
A.11. Mapa de reguladors: <i>Agencia Española Antidopaje</i>	93
A.12. Mapa de reguladors: <i>Comisión Nacional del Sector Postal</i>	94
A.13. Mapa de reguladors: <i>Consell de l'Audiovisual de Catalunya</i>	94
A.14. Mapa de reguladors: <i>Autoritat Catalana de la Competència</i>	95
A.15. Mapa de reguladors: <i>Agència Catalana del Consum</i>	96
A.16. Mapa de reguladors: <i>Agència Catalana de Protecció de dades</i>	97
A.17. Mapa de reguladors: <i>Tribunal Galego de Defensa de la Competencia</i> . . .	98
A.18. Mapa de reguladors: <i>Tribunal de Defensa de la Competencia de la Co-</i> <i>munidad de Madrid</i>	98
A.19. Mapa de reguladors: <i>Agencia de Protección de Datos de la Comunidad</i> <i>de Madrid</i>	99
A.20. Mapa de reguladors: <i>Agencia de Defensa de la Competencia de Andalucía</i>	100
A.21. Mapa de reguladors: <i>Tribunal Vasco de Defensa de la Competencia</i> . . .	100
A.22. Mapa de reguladors: <i>Datuak Babesteko Euskal Bulegoa - Agencia Vasca</i> <i>de Protección de Datos</i>	101
A.23. Mapa de reguladors: <i>Tribunal para la Defensa de la Competencia de Cas-</i> <i>tilla y León</i>	101
A.24. Mapa de reguladors: <i>Tribunal de Defensa de la Competència de la Co-</i> <i>munitat Valenciana</i>	101

Índex de taules

5.1. Noms i acrònims de les institucions	31
6.1. Nombre de nomenaments	45
6.2. Nombre de nomenaments, per nivell de govern.	46
7.1. Sexe	48
7.2. Lloc de naixement	49
7.3. Nivell educatiu	50
7.4. Àrea de coneixement	51
7.5. Ha ocupat posicions relacionades amb l'àrea de responsabilitat	51
7.6. Professional experience preceding the appointment	52
7.7. Ocupació immediatament abans del nomenament	53
7.8. Ocupació principal immediatament després del cessament	54
7.9. Ocupació principal tres anys després del cessament	54
7.10. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència abans del nomenament	55
7.11. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència durant el temps que ha durat el mandat com a conseller	56
7.12. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència després del mandat com a conseller	56
7.13. Relacions amb partits polítics	57
7.14. Percentatge de nomenaments a cada partit per als individus amb relacions (responsabilitat o col·laboració).	58

8.1. Posició	59
8.2. Renovació	60
8.3. Qui nomena	60
8.4. Qui fa la proposta de nomenament	61
8.5. Requeriments addicionals previs al nomenament	62
8.6. Finalització del mandat	62
8.7. Mandat complet	63
8.8. Causes per no haver acabat el mandat	64
8.9. Possibles raons conegudes per no haver acabat el mandat	64
8.10. Possibilitat d'un nou mandat	65

Introducció

En les darreres dècades ha tingut lloc un procés de difusió d'agències reguladores autònomes d'abast mundial. Com a conseqüència, aquesta fórmula institucional ha estat adoptada per molts estats i ens sub-estats per aplicar les seves polítiques de regulació en nombrosos sectors. Aquests organismes reguladors presenten una identitat separada de les estructures administratives clàssiques, i una especialització en les tasques de control, supervisió i d'impuls de les polítiques reguladores. Mentre que abans dels anys vuitanta el nombre d'agències reguladores en el món es limitava a alguns sectors -especialment en l'àmbit financer- i també a alguns països -com els EUA-, la forta difusió dels darrers anys ha posat aquest model institucional en el centre de les polítiques reguladores de diversos sectors, com els socials o el financer, i no només en el sector econòmic.

El present estudi aporta una contribució novedosa al coneixement d'aquestes agències reguladores de l'estat espanyol, mitjançant la identificació i l'anàlisi de les característiques dels individus que han format part de les institucions de regulació en els darrers 30 anys, no només a nivell estatal sinó també en l'àmbit de les comunitats autònomes, amb una atenció especial al cas de Catalunya. S'ha examinat un total de 24 agències, algunes amb més de 30 anys de vida i altres de formació força recent. Així, a través de la recerca sistemàtica d'informació sobre els individus que han format part de les comissions o consells de les agències reguladores des dels inicis del seu establiment, s'ha pogut conformar una imatge precisa del tipus de carreres polítiques i professionals associades als càrrecs dels reguladors identificats. El resultat final ha estat possible gràcies a una cerca sistemàtica d'informació sobre les biografies de 519 individus que han estat nomenats en 669 mandats diferents en les agències considerades a la mostra realitzada.

Per comparar les biografies, s'han identificat una sèrie de variables quantitatives. A més, s'han establert variables sobre d'on venien els reguladors (formació, ocupació en el moment de ser nomenats, carrera política prèvia) i també variables sobre què se n'ha fet després (han marxat a les empreses que regulaven, han deixat el sector, han tornat a l'administració pública). També s'han identificat variables relacionades amb característiques del procés polític que ha generat els nomenaments (tipus de nomenaments per institució, majories que han nomenat, taxa de repetició de càrrecs).

En aquest sentit, cal remarcar el caràcter novedós i inèdit del present estudi, no només pel cas del estat espanyol, sinó també de forma més general en el context europeu. Es tracta d'un estudi pioner en la comprensió del nou estat regulador que s'ha assentat després de la difusió de les agències reguladores a les darreres dècades. Si bé fins ara hi ha hagut fonamentalment estudis que s'han centrat en la descripció de les institucions a nivell formal, gairebé no hi ha hagut cap estudi que s'interessés per les persones que formen part de les seves comissions o consells. Aquest estudi, doncs, representa una novetat en tant que presenta un mapa panoràmic de les carreres dels individus que han format part dels consells de les agències, i en pot permetre aprofundir en el coneixement de la relació entre responsables polítics i administradors, i més en general entre empleats públics.

Aquest document està organitzat en quatre parts. La primera part presenta el procés de recerca que s'ha seguit fins arribar a les preguntes de recerca concretes i detalla el marc teòric del cicle vital dels reguladors. La segona part conté un registre detallat de l'elaboració de la base de dades i documenta les decisions preses en el procés d'obtenció de les dades. Una tercera part presenta els resultats de l'estudi i en desenvolupa una primera anàlisi d'aquests. Finalment, la quarta part presenta les conclusions de l'estudi. S'inclou també un apèndix amb les figures dels mapes dels reguladors i amb una descripció detallada de l'evolució del projecte des de la seva formulació i intencions inicials fins al resultat final.

Part I.

Fonaments de la recerca

1. Presentació

La recerca ha tingut com a objecte d'estudi els consells o comissions de les agències reguladores a l'estat espanyol. Tot i que inicialment es pretenia analitzar les votacions dels consells per tal d'analitzar si hi havia alguna mena de pauta política o territorial que orientés tals decisions, aquest objectiu va ser finalment desestimat donades les dificultats que van aparèixer, en la major part dels casos, per disposar de les actes de les reunions dels consells de les agències.

Per aquest motiu, després d'una sèrie de consultes, l'equip de recerca va optar per reorientar el seu treball empíric. Tot i mantenint com a objecte de la recerca l'anàlisi dels consells i les comissions de les agències reguladores, i en particular dels seus components, es va optar per focalitzar el treball empíric en conèixer com eren, i com són, els reguladors; és a dir, els membres d'aquestes comissions. Amb aquest canvi d'indicador, es mantenia el focus de l'estudi en conèixer els factors polítics i territorials que influeixen a les agències reguladores, però es feia d'una manera diferent, tot identificant les seves característiques biogràfiques clau en l'adequació dels seus mandats a les regles formals establertes.

En perspectiva comparada, aquesta dificultat per obtenir informació mostra una situació poc favorable al context espanyol. Es va realitzar un estudi pilot sobre la resposta a peticions d'informació a agències d'altres països de l'entorn europeu i els resultats van ser que, en general, la recepció era millor i les sol·licituds d'informació més ràpida i afirmativament resoltes en altres països. Si bé és cert que a l'estat espanyol no hi ha una llei d'accés a la informació de l'administració (FOI, *Freedom of Information*), la mateixa naturalesa de les agències hauria d'afavorir que la transparència fos un pilar bàsic en la

seva relació amb l'entorn. Aquest és el context en el qual s'ha desenvolupat la recerca i ha modelat en bona manera no només el procediment i els mètodes, sinó també les conclusions que se n'han pogut extreure.

2. Marc Teòric: el cicle vital dels reguladors

2.1. Nous models organitzatius

En els darrers decennis, i de forma molt especial a partir dels anys noranta, s'ha estès un nou model organitzatiu a les administracions públiques de tot el món, les agències reguladores autònomes. Aquestes agències són unitats administratives de caràcter públic que tenen encarregades unes funcions específiques de control, supervisió i penalització sobre activitats del món social i econòmic (Jordana & Sancho 2004). S'anomenen sovint, per convenció, agències reguladores, ja que la seva tasca es basa en l'aplicació i/o elaboració de regles, mentre que no defineixen ni implementen en cap cas programes que impliquin l'assignació de recursos o la distribució de béns i serveis a la població. Actuen de forma especialitzada, en un àmbit concret de polítiques (per exemple, les telecomunicacions) o sobre un problema concret del funcionament econòmic o social (per exemple, garantir la competència o la protecció de la informació).

Una característica molt comuna a aquestes agències reguladores establertes en les darreres dècades és que mostren mecanismes de delegació en relació als poders públics que les han establert. Els responsables de les agències, tals com el seu president o els membres de les comissions, tenen una protecció legal pel que fa al seu lloc, i no poden ser cessats pels responsables polítics del govern durant el termini del seu mandat. També hi ha altres requisits sobre la professionalitat dels membres de les comissions reguladores i la seva possibilitat de renovació. Tot això ha comportat l'aparició, en àmbits molt

significatius de la política pública, d'una nova figura política–professional, els reguladors, amb responsabilitats importants i una autonomia de decisió força significativa.

2.2. Els reguladors

En aquest treball ha interessat conèixer còm son aquests reguladors, quines són les seves característiques professionals, quina és la seva vinculació amb el món de la política, com evolucionen les seves carreres degut a la seva participació a les agències reguladores i quina és la seva capacitat d'enriquir el món de la política amb els seus coneixements. Tot plegat ha portat a un detallat treball d'identificació de les característiques personals dels reguladors a l'estat espanyol durant les darreres dècades, i a la seva corresponent anàlisi. Un aspecte molt destacat de l'anàlisi ha estat confirmar l'existència de l'autonomia de les agències, definida formalment en les llei de creació d'aquestes. En aquest sentit, s'ha volgut observar si la delegació ha funcionat a la pràctica, en el sentit de que s'han acomplert els períodes de mandat establerts legalment, i que els reguladors acomplien les exigències de professionalitat i competència establertes.

Probablement no hi ha un única raó de per què els polítics decideixen la creació d'institucions autònomes en l'àmbit de la regulació, i en canvi hi ha molts arguments diferents a la literatura especialitzada. Una línia de raonament que s'empra sovint sobre la introducció de mecanismes de delegació en el disseny institucional dels organismes reguladors considera aquesta innovació com una solució per al problema del compromís creïble (Kydland & Prescott 1977, Majone 1997). Aquesta visió sosté que els professionals no elegits amb mandats fixes poden transmetre confiança a la comunitat empresarial interessada en l'estabilitat de la política, per evitar els problemes derivats de canvis polítics i les interferències a curt termini (Gilardi 2002). Una interpretació rival per justificar la delegació de poder dels organismes reguladors també es basa en la hipòtesi de compromís, però defensa la idea que els polítics intenten refermar els seus objectius a llarg termini sobre la política de regulació mitjançant la introducció de la delegació, en la mesura que dissenyen les institucions administratives que s'espera que sobreviuran al

seu mandat i que influiran en la configuració de les polítiques de regulació en el futur (Moe & Caldwell 1994).

D'altra banda, també hi ha altres explicacions que s'han ofert per donar sentit al que indueix els polítics a "triar no triar" (Voigt & Salzberger 2002). Una lògica diferent per explicar la seva creació destaca el paper de professionals altament capacitats que defensaven l'objectiu de crear espais propis en la organització de l'administració pública, impulsant l'establiment de regles institucionalitzades per estar protegits contra l'agitació política (Jordana & Levi-Faur 2005). De fet, moltes polítiques de regulació a molts països van sorgir inicialment de sistemes d'autoregulació que dataven del segle XIX o abans (un dels casos més visibles són els Bancs Centrals), i l'establiment d'agències reguladores autònomes, també va ser vist per molts com un model institucional més pròxim a les tradicions prèvies de l'autoregulació que a l'encabiment dins de l'estructura jeràrquica de l'Estat. Cal reconèixer també que la delegació no és un model sense costos per al govern. Voigt & Salzberger (2002) identifiquen diversos costos associats amb la delegació, com l'augment de les dificultats de la coordinació entre les diferents entitats públiques que participen a les polítiques de regulació. Els reguladors poden tenir problemes de fragmentació i sobre-posicionament normatiu en la mesura que segueixen essent institucionalment separats en diferents sub-dominis de regulació, creant problemes de coherència política (Jordana & Levi-Faur 2010). Una altra dificultat de les agències reguladores autònomes està relacionat amb els objectius de política en la regulació i la seva relació amb les estratègies polítiques. Les incompatibilitats entre els objectius de la política reguladora i les estratègies governamentals poden produir intervencions directes, raó per la qual cal establir una orientació conjunta entre les diferents entitats (Jordana & Sancho 2004). La delegació, en particular la introducció de mecanismes de protecció dels responsables de les agències, com els mandats a termini fix, va ser molt recomanada durant la dècada de 1990 per diverses organitzacions internacionals i associacions professionals, i es va convertir en un nou estàndard internacional. Aquesta es va presentar com la forma institucional "correcta" per noves agències reguladores (vegeu, per exemple, OECD (2000), OECD (2006) o World Bank (1997)) i com una

modernització necessària per a les ja existents, i de fet, es va difondre àmpliament a tot el món (Gilardi, Jordana & Levi-Faur 2007, Jordana & Levi-Faur 2005).

2.3. Què és una agència reguladora

En qualsevol cas, es considera que hi ha un organisme regulador que pren la forma d'agència cada vegada que una unitat organitzativa sigui formalment separada d'una estructura departamental / ministeri, independentment de la prevalença o no de vincles jeràrquics entre aquesta organització i el poder executiu o la legislatura. S'han definit una sèrie de criteris bàsics que porten a considerar com burocràcies formalment separades els organismes reguladors:

- L'objectiu principal de l'organització es dedica a tasques de regulació i a activitats relacionades (supervisió, definició de regles, etc.)
- L'organització és una entitat pública: realitza missions de servei públic, els seus empleats són servidors públics i el seu pressupost és sota control públic.
- L'organització és una institució estable, regulada mitjançant actes jurídics i les ordenances.
- L'organització té abast nacional, que cobreix tot el territori d'un país.
- Es fa servir la data legal de la creació o la data d'emissió de la llei o ordenança, no la data de les operacions inicials, per definir la creació d'una agència reguladora.

Independentment de les raons efectives que van provocar la inclusió de mecanismes de delegació a les agències reguladores, aquesta expectativa també requereix un compromís implícit en l'àmbit nacional per part d'altres institucions polítiques de no oposar-se a l'autonomia de les autoritats de regulació. En un nombre significatiu de països, tot i existir normes oficials de la delegació, els responsables d'agències són reemplaçats sovint després d'un nou president o que un primer ministre assumeixi el càrrec (o fins i tot

un ministre), o també com una conseqüència de tenir una confrontació política amb la política dels directors.

2.4. Les agències com a institucions independents

Val la pena recordar que els índexs sobre la independència de les agències s'han creat per mesurar el grau de delegació política formal als bancs centrals (Cukierman 1992, Cukierman & Webb 1995, Cukierman 2008), i que un procediment per identificar la forma com la delegació política funciona a la pràctica també va ser introduït per Cukierman (1992). Aquest es basa en mesurar la rotació dels governadors de bancs centrals, en comparació amb l'observació del seu mandat legal. L'objectiu d'aquest índex *de facto* de la independència del banc central era indicar el grau de control efectiu exercit pels polítics sobre el banc central, al marge i més enllà de les normes oficials existents en el nomenament dels governadors. Per tant, l'autonomia d'un organisme regulador es veurà afectat si els polítics no segueixen les regles i substitueixen els responsables dels organismes reguladors al seu gust. Per això alguns indicadors assenyalen el grau d'autonomia *de facto*, en lloc de l'autonomia formal, de les agències reguladores. Inspirat en la codificació Cukierman de les taxes de rotació dels caps dels bancs centrals (Cukierman & Webb 1995), s'identifiquen els períodes reals en l'oficina dels caps d'agències o dels presidents de les seves juntes directives.

Els terminis fixos augmenten els costos d'intervenir una agència en la majoria dels ambients polítics. A més, els terminis fixats s'han introduït en molts casos, en el context d'importantes reformes orientades a augmentar l'autonomia i la credibilitat professional de les agències. També generalment es troben els límits de termini per a la renovació dels càrrecs, o el requisit de la supervisió legislativa sobre les nominacions per als responsables de l'agència. Les variacions en aquestes mesures d'acompanyament probablement obeeixen a les diferents tradicions administratives en el món.

Part II.

Creació de la base de dades i procés
de recol·lecció de les dades

3. Metodologia

A partir dels objectius de la recerca, l'objectiu de la base de dades és el de *recollir informació de manera sistemàtica en relació als individus que han format part dels consells de les agències reguladores de l'estat espanyol —tant de l'administració general de l'estat com de l'administració de les comunitats autònomes— entre 1980 i 2010*. De manera més específica, la base de dades desenvolupada tenia com a objectiu final la construcció d'una imatge més acabada dels membres dels consells de les agències reguladores a Espanya durant els darrers trenta anys. Es tractava, llavors, d'elaborar un retrat o perfil més precís del “regulador espanyol”

En aquest sentit, i seguint també el marc teòric, les variables incorporades a la base de dades tenien com a objectiu captar tres dimensions fonamentals.

En primer lloc, l'objectiu era recollir dades biogràfiques dels reguladors. Així, juntament amb el nom i el sexe, es va procurar identificar el lloc i la data de naixement, el màxim nivell educatiu atansat i l'àrea específica de formació d'aquests professionals. Aquesta dimensió més descriptiva del perfil del regulador a Espanya es va complementar amb una sèrie de variables a través de les quals es buscava atendre la dimensió política.

En efecte, un segon grup de variables va buscar determinar en quina mesura existeix una vinculació entre el món de la regulació i el món de la política. En altres paraules, l'objectiu era establir si efectivament existien vinculacions entre els reguladors i els partits polítics, i més específicament en què consistien aquestes relacions per tal de contrastar la idea que la creació d'agències reguladores autònomes té com a objectiu alliberar al regulador de les influències i pressions dels partits polítics. Es van incorporar dues variables per tal de fer aflorar el tipus o manera de vinculació —si els reguladors havien

tingut alguna responsabilitat dins d'un partit polític i si havien col·laborat de manera relativament sistemàtica amb algun partit polític— en tant que una tercera variable identificava el partit polític concret.

Un tercer grup de variables copsava la dimensió professional dels reguladors a Espanya. A partir de la idea que la creació d'agències reguladores respon també a la necessitat de resoldre problemes tècnics que requereixen coneixements tècnics i especialitzats, es van incloure diferents variables focalitzades en la inserció laboral dels reguladors tant abans com després d'haver exercit com a membres de consells de les agències reguladores.

En síntesi, aquestes tres dimensions buscaven construir una imatge més acabada i concreta del perfil dels reguladors a Espanya, atenent a elements centrals en la literatura: la relació entre la regulació, la política, i el coneixement o *expertise*.

Els següents capítols aborden el procés que s'ha seguit per limitar l'abast de les dades, recollir la informació, sistematitzar el seu emmagatzemament i ordenar els resultats.

El capítol 4 fa referència a les característiques de l'estructura de la base de dades (l'aspecte temporal a la secció 4.1, espacial a la secció 4.1, unitats a la secció 4.2, individus i mandats a la secció 4.3), al protocol de la recerca de dades (secció 4.4 i finalment (secció 4.5) a cadascuna de les variables recollides, fent especial èmfasi en les categories amb què s'han ordenat les respostes.

El capítol 5 explica en primer lloc què és el que s'entén per agència reguladora, quins són els òrgans de les agències als quals s'ha estudiat i fa una breu descripció dels aspectes més rellevants del funcionament de cadascuna d'elles.

4. Abast i estructura de la base de dades

4.1. Temps

L'abast temporal de la base de dades és entre l'1 de gener de 1980 i el 31 de desembre de 2010. Això són trenta-un anys complets de càrrecs en consells d'agències reguladores. En els casos de les agències que ja existien a la data d'inici, s'ha anat a buscar més enrera per tal de saber com havien estat els nomenaments dels individus que a data inicial ja formaven part dels consells de les agències.

4.2. Unitats

L'abast espacial de la base de dades correspon a les agències reguladores de l'estat espanyol que estiguin sota l'administració general de l'estat o sota l'administració de les comunitats autònomes. Per tant, només es fa referència a un únic estat, i només als nivells estatal i regional.

4.3. Individus i mandats

La base de dades té, doncs, com a unitats d'anàlisi, els individus i els mandats o nomenaments. Per a cada persona que durant el període comprès entre l'1 de gener de 1980 i el 31 de desembre de 2010 hagi ocupat un lloc com a conseller, president o vice-president

en qualsevol de les agències identificades es crea una fitxa que recull una sèrie de dades biogràfiques. Aquestes inclouen el nom i els cognoms, la data i el lloc de naixement, el nivell educatiu més elevat i l'àrea d'educació formal. A més, es sistematitza la trajectòria professional a través d'una sèrie de preguntes que permeten definir en quin sector i en quina posició ha treballat cada conseller en tres moments diferents: abans del primer nomenament, immediatament després de deixar el càrrec i tres anys després de deixar el càrrec.

En relació als mandats, cada nomenament representa una entrada diferenciada en els registres de la base de dades. S'enregistra l'agència i el càrrec de cada individu. A més a més, s'hi inclouen les dates de nomenament i cessament, així com les referències legals als decrets en els quals es fa públic. D'aquesta manera es controla també qui designa els membres dels consells, a proposta de qui o quin òrgan procedeix i, en els casos en què n'hi ha, quins són els requisits addicionals en relació al rang professional o afiliació institucional del nomenat. En relació a l'acabament del mandat, s'identifiquen les raons per les quals es fa efectiu l'acabament del mandat i possibles motius addicionals que puguin ser d'interès. Els motius poden ser, entre altres, el canvi en el lloc de treball, incompatibilitat amb una activitat professional, o decés.

A més a més, es captura la filiació política dels nomenats, a través de diferents preguntes relacionades amb la militància i activitat en un partit polític, així com també altres formes de col·laboració. A fi i efecte de poder conèixer si els consellers i exconsellers influeixen en el debat públic s'enregistren també dades relatives a la presència dels nomenats en el debat públic a través de publicacions.

La base de dades, finalment, disposa de la possibilitat d'introduir detalls d'informació no sistematitzats que són d'interès especial, i permet adjuntar documents digitalitzats com currículums.

La novetat metodològica més rellevant de l'estudi i que convé destacar és la de l'ús d'aquest doble nivell de recerca: individus i mandats. Es tracta d'una innovació que ha permès flexibilitzar el procés de recerca i, sobretot, fer un mapa molt més acurat de la situació.

El fet de fer-ho d'aquesta manera permet discriminar entre les situacions amb individus que han repetit els mandats i individus que només hi han estat una vegada. Per exemple, es pot imaginar una situació on una persona amb doctorat ha estat tres mandats en una agència, mentre que en una altra hi ha hagut tres persones diferents amb estudis de màster amb un mandat cadascuna. Si comparéssim individus, podríem arribar a la conclusió que a la primera agència només hi ha hagut un doctor, mentre que a la segona hi ha hagut tres titulats amb màster. En canvi, fent-ho al doble nivell ens permet afinar més i constatar que en realitat l'*espai* que ocupa la persona amb doctorat de la primera agència correspon a tres nomenaments diferents, compatible amb els tres nomenaments de cada individu de la segona. El que és important, doncs, és no tant si hi ha individus amb unes característiques concretes, sinó si aquests individus han ocupat més o menys espai en cadascuna de les agències. Entenem que aquesta és la manera més acurada de realitzar el mapa de regulació i d'analitzar com ha estat el procés polític que ha portat a diferents individus a ocupar càrrecs de reguladors a l'estat espanyol.

Algunes preguntes fan referència a situacions vitals dels individus abans o després dels nomenaments. Això pot resultar complex en el cas de persones amb múltiples nomenaments si aquests s'han produït en moments allunyats en el temps. En aquests casos, pocs, les respostes fan referència a situacions anteriors al primer nomenament i posteriors al darrer nomenament (si aquest ha estat completat).

4.4. Com s'ha fet la recerca de la informació

Per tal d'identificar els individus que han format part dels consells de les agències s'ha recorregut sistemàticament al BOE en el cas de les agències de l'administració central de l'estat i als diaris oficials de cadascun dels governs regionals. També s'han tingut en compte les memòries anuals de les agències i els continguts de la web en el cas dels consellers que formen part actualment de les agències.

S'ha seguit el següent protocol per a l'obtenció dels noms dels individus:

- S'han consultat les pàgines de les agències per als individus que actualment formen

part dels consells de les agències.

- En els casos on els individus no estan publicats a les pàgines web s'ha recorregut als diaris oficials.
- En els nomenaments que ja han expirat s'ha recorregut als diaris oficials quan les pàgines de les agències no contenien informació històrica.
- Quan no ha estat possible obtenir els noms a través dels canals públics s'ha contactat directament amb les agències, tot i que amb una taxa de resposta notablement escassa.

Un cop obtinguts els noms dels individus, s'ha procedit a emplenar les seves dades biogràfiques i les dades relatives al nomenament:

- En primer lloc s'ha fet una cerca a través de cercadors generals a la xarxa.
- Després s'han consultat pàgines de les agències respectives per si la biografia estava disponible.
- S'ha consultat la premsa, especialment la premsa econòmica.
- S'han consultat les pàgines de les institucions i empreses on aquests professionals estan o han estat treballant.
- S'han consultat els nomenaments i cessaments als respectius diaris oficials.

Un cop obtingudes les dades, aquestes han estat introduïdes a una base de dades on la seva entrada es facilitava a través de categories prèviament decidides d'acord amb el que la pròpia dinàmica de la recerca ajudava a situar. La introducció de les dades en categories ja decidides permet obviar errors de codificació i facilita el tractament posterior de les mateixes, ja que estan sistematitzades i ordenades.

La Figura 4.1 presenta un captura de l'aplicatiu creat per a la recollida i emmagatzematge de les dades.

Global Reg - INSTITUT BARCELONA D'ESTUDIS INTERNACIONALS GLOBALREG SPANISH REGULATORS DATABASE

1. Educational Background

2. Area of formal education

3. Has held positions related to the agency's area of responsibility

4. Has held positions in the public administration

5. Has had status of public employee

6. Has held an executive function in the private sector

7. Has held an advisory function in the private sector

8. Has held an advisory function in the public sector

9. Occupation immediately preceding appointment

10. Name of the employer - before appointment

Natural Sciences
Social Sciences
Humanities
Law
Economy
Engineering
Health
Other

University full-time / research
University part-time / teaching
Public sector - political post
Public sector - public employee
Private sector - self-employed
Private sector - employed
Third sector (NGO, trade union, political party)
International Organization
European Union
Unemployed

Figura 4.1.: Captura de pantalla de l'aplicatiu creat per a la recollida i gestió de les dades del projecte

4.5. Variables observades

Aquesta secció conté una descripció de les variables que s'han inclòs a la base de dades, així com de les categories en què s'han sistematitzat les respostes.

4.5.1. Nom i cognoms

Nom i cognoms de l'individu que en algun moment ha estat nomenada per a ocupar un càrrec al consell de qualsevol de les agències.

4.5.2. Data de naixement

Any de naixement de l'individu.

4.5.3. Sexe

Sexe de l'individu.

4.5.4. Lloc de naixement

Lloc de naixement de l'individu, codificat com la província espanyola de naixement (en cas d'haver nascut a l'estat espanyol) o fora de l'estat.

4.5.5. Nivell educatiu

Nivell més elevat observat. No es té evidència d'individus amb menys de nivell de grau universitari. Informació extreta en general a partir de currículums.

Grau

Màster

Doctorat

4.5.6. Àrea de coneixement

Àrea de coneixement de l'educació formal. Pot contenir múltiples respostes.

Ciències Naturals

Ciències Socials

Humanitats

Dret

Economia

Enginyeria

Salut

Altres

4.5.7. Ha ocupat posicions relacionades amb l'àrea de responsabilitat

Dicotòmica. En aquells individus que són nomenats en funció del seu càrrec o per representació (veure 4.5.21), s'ha considerat que la resposta és positiva, encara que el càrrec o l'organització a la qual representen no es pugui considerar estrictament de l'àrea de regulació de l'agència.

4.5.8. Experiència professional abans del nomenament

En cas de trobar evidència de què l'individu ha tingut experiència professional abans del nomenament, i en quina àrea. Pot contenir múltiples respostes.

Sector públic Empreses públiques, universitats, sector sanitari en general, Telefònica (abans de 1996).

Sector privat Empreses privades, autònoms.

Administració pública Ministeris i organismes oficials.

Posició política En cas d'haver ocupat un càrrec polític (alcalde, diputat o senador, secretari general).

En general, la categoria més clara és la referida a “administració pública”, donat que els nomenaments són públics als diaris oficials. Per tant, si hi ha un biaix és a favor de més individus amb experiència en l'administració pública.

4.5.9. Ocupació immediatament abans del nomenament

Similar a 4.5.8, però més específica, i referida al període de temps immediatament anterior al nomenament, i no només a tota la trajectòria vital. Pot contenir múltiples respostes.

Universitat a temps complet, recerca

Universitat a temps parcial, docència

Sector públic, posició política

Sector públic

Administració pública

Sector privat, auto-ocupació

Sector privat, empleat

Tercer sector Sindicats, partits polítics, ONG's.

Organització internacional

Unió Europea

Desocupat

Altres

4.5.10. Ocupació principal immediatament després del cessament

Referida al període de temps immediatament posterior al cessament. Pot contenir múltiples respostes. Amb les mateixes categories que 4.5.9.

4.5.11. Ocupació principal tres anys després del cessament

Referida a tres anys després del cessament. Pot contenir múltiples respostes. Amb les mateixes categories que 4.5.9. Cal recordar que el Banc d'Espanya té una norma segons la qual els consellers no poden treballar al sector privat fins passats dos anys de deixar el càrrec a la institució.

4.5.12. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència abans del nomenament

Dicotòmica. Fa referència a l'existència d'evidència d'haver publicat en temes relacionats amb l'àrea de la regulació de l'agència a la qual ha estat nomenat l'individu. S'ha cercat en bases de dades de publicacions científiques (dialnet, Google Scholar, rebiun) i també en blogs personals i currículums dels individus. L'existència de tan sols una publicació es considera suficient per a fer afirmativa aquesta variable. En alguns casos l'àrea de publicació és deliberadament ample, com per exemple el Banc d'Espanya i el sector financer. Però en altres circumstàncies (catedràtics amb gran quantitat de publicacions) s'ha optat per restringir l'àrea i considerar només restrictivament l'existència d'una publicació quan l'individu realment hagi publicat en afers concretament relacionats amb l'àrea.

4.5.13. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència durant el temps que ha durat el mandat com a conseller

Dicotòmica. Veure 4.5.12

4.5.14. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència després del mandat com a conseller

Dicotòmica. Veure 4.5.12

4.5.15. Responsabilitats polítiques en un partit

Dicotòmica. Fa referència al fet d'haver tingut responsabilitats tant dins d'un partit polític com en càrrecs polítics sota un partit (alcalde, diputat o senador, en alguna comissió).

4.5.16. Col·laboració amb un partit polític

Dicotòmica. Només per a aquells que no han tingut responsabilitats dins un partit, fa referència a haver col·laborat amb un partit polític. No es mesura només una col·laboració puntual, sinó si sistemàticament es col·labora en publicacions d'un partit, o bé s'assessora un partit. Tot i que és difícil sistematitzar la col·laboració, aquells casos en què la resposta és positiva són molt clars.

4.5.17. Partit polític

Partit o partits (pot tenir múltiple resposta) sota el qual s'han tingut responsabilitats polítiques (4.5.15) o s'hi ha col·laborat (4.5.16). Te, per tant, un significat diferent segons cadascuna de les dues relacions que s'estableixen.

4.5.18. Posició

Posició que representa el nomenament dins el consell.

President

Vicepresident

Conseller

4.5.19. Renovació

Dicotòmica. Referida al fet que el nomenament hagi estat la renovació d'un nomenament anterior, o bé es tracta d'un nomenament nou. Cal notar que el canvi de conseller a president, malgrat que la persona es mantingui al consell, es considera un nomenament nou, ja que implica canvi de posició dins el consell. Tampoc és una renovació en el cas que hom sigui conseller per representació i després ho sigui per designació ministerial (veure 4.5.21).

4.5.20. Data d'inici

Dia en què hom ha estat nomenat. En general fa referència a la data de publicació del nomenament que apareix al diari oficial, però en altres casos fa referència a la data de la primera reunió del consell a la qual ha assistit el nomenat. En alguns casos s'ha hagut de contactar directament l'agència. Si no es té el dia concret s'assigna el primer dia del mes.

4.5.21. Qui nomena

Òrgan o institució que procedeix al nomenament del càrrec dins el consell.

Majoria qualificada en cambra parlamentària El nomenament s'ha produït fruit d'una majoria qualificada en un parlament (ja sigui el Congrés dels Diputats o parlaments autonòmics).

Majoria simple en cambra parlamentària

Comissió parlamentària El nomenament es produeix per una comissió parlamentària encarregada dels assumptes de l'agència.

Govern Es produeix quan és el govern espanyol en consell de ministres o bé el ministre és qui realitza el nomenament.

Govern regional / institució local El nomenament es produeix per part d'un govern autonòmic o dels ens locals.

Per càrrec En aquest cas, el nomenament es produeix de manera automàtica perquè el càrrec al consell està vinculat al fet d'ostentar un càrrec en la mateixa o una altra institució.

Organisme no governamental – representació Quan el nomenament es produeix en representació d'algun organisme que per estatuts de l'agència ha d'estar representat al consell de l'agència.

En casos de nomenament “per càrrec” o “per representació” es tracta de situacions relativament diferents a nomenaments concrets d’individus. Es tracta sempre de càrrecs vinculats a altres posicions, però que s’ocupen per mor dels estatuts de l’agència, que indica qui ha de formar part del consell.

4.5.22. Qui fa la proposta de nomenament

Òrgan o institució que proposa l’individu per a ocupar el càrrec al consell.

No requereix – igual que el nomenament En general qui proposa el nomenament és qui el fa efectiu, i correspon a aquesta categoria.

Ministre

Parlament

Govern regional / institució local

Representació d’altres institucions públiques

Representació del tercer sector

4.5.23. Requeriments addicionals previs al nomenament

Existència de requeriments addicionals previs a ésser nomenat.

Cap

Parlament Vot al parlament, compareixença al ple o a una comissió.

Ministre El ministre ho ha d’aprovar.

Rang mínim a l’administració pública No es pot accedir al càrrec si no es té un rang mínim a l’administració pública.

Afiliació institucional Es requereix que la persona ha de venir d’una institució amb dret a nomenar un conseller.

Consell Cal el vist-i-plau del consell al qual s'accedeix.

Pot contenir múltiples respostes.

4.5.24. Data de finalització

Dia en què hom ha estat cessat o renovat. En alguns casos s'ha hagut de contactar directament l'agència. Si no es té el dia concret s'assigna el primer dia del mes.

4.5.25. Finalització del mandat

Renovació El mandat s'ha acabat amb una renovació de l'individu.

Canvi de posició L'individu ha canviat de posició al mateix consell de l'agència (de membre del consell a president, o de president a vicepresident, entre altres).

Deixar el consell L'individu abandona el consell.

Encara actiu El mandat no ha expirat en el moment en què es dona per tancada la base de dades (31 de desembre de 2010).

4.5.26. Mandat complet

Dicotòmica. Referida al fet que l'individu ha completat tot el mandat encomanat o ha acabat abans del termini legalment establert. És difícil poder establir amb certesa aquesta variable, sobretot en els casos d'agències amb nomenaments per representació o casos d'individus que ocupen els llocs d'altres individus, ja que legalment no està massa clar si això constitueix un nou mandat o el forma part del primer. En cas afirmatiu s'han considerat només els casos clars de "cessament per haver acomplert el mandat" o bé quan en un únic dia hi ha un cessament massiu de membres. En cas negatiu s'han considerat només els casos de dimissió, decés, o de cessament per imputació en activitats fora del marc legal. Es considera que els individus que accedeixen al consell per càrrec o per representació sí que compleixen el mandat en qualsevol cas.

4.5.27. Causes per no haver acabat el mandat

Causa de no haver acabat el mandat quan aquest no ha estat completat (“no” a 4.5.26).

Edat màxima

Decés

Encausat en un procés judicial

Altres

No sempre és prou clar poder atribuir una causa a un mandat no acabat quan expira el termini legal.

4.5.28. Possibles raons conegudes per no haver acabat el mandat

Possible(s) raó(ns) de no haver acabat el mandat quan aquest no ha estat completat (“no” a 4.5.26).

Altra destinació L’individu deixa el càrrec perquè n’accepta un que és incompatible amb la seva presència al consell de l’agència.

Política Hi ha evidència que una diferència política produeix l’acabament abans del temps previst.

Pot contenir múltiples respostes.

4.5.29. Possibilitat d’un nou mandat

Dicotòmica. Fa referència a la possibilitat que el mandat es pugui renovar legalment o l’individu ja no pugui tornar a servir en el càrrec.

4.6. Dimensió territorial

La dimensió territorial de l'estudi inclou l'anàlisi detallada de les característiques dels individus i dels nomenaments segons patrons territorials i de nivell de govern. Així, de cara als resultats, aquests es mostren segons els diferents territoris considerats:

Espanya aquells que tenen a veure amb nomenaments fets a les agències de l'administració general de l'estat

CCAA aquells que tenen a veure amb nomenaments fets a les agències de les administracions de les Comunitats Autònomes, incloent-hi Catalunya

Catalunya Hem considerat rellevant també poder discriminar els resultats de les agències de les comunitats autònomes amb el cas específic de Catalunya. Cal recordar que Catalunya és la comunitat on hi ha, significativament, més agències reguladores i que abasten més àmbits.

5. Agències reguladores

5.1. Què és una agència reguladora

Com ja s'ha esmentat a la secció 2.3 la definició d'agència reguladora, que considera que es tracta d'una *unitat organitzativa formalment separada d'una estructura departamental / ministeri, independentment de la prevalença o no de vincles jeràrquics entre aquesta organització i el poder executiu o la legislatura*. A més a més, cal tenir en compte que s'ha de tractar d'organitzacions que es dediquin a tasques de regulació, que siguin entitats públiques, estables, regulades formalment per actes jurídics, i amb abast estatal o regional.

5.2. Consells de les agències reguladores

El model institucional d'agència reguladora ha estat introduït a molts països del món, amb diferents variacions segons les tradicions administratives de cadascun dels països. En el cas de l'estat espanyol totes les agències disposen d'un òrgan col·legiat, generalment conegut pel terme "consell" i que és on es prenen les decisions més rellevants referides a la regulació, que és l'activitat que interessa. Algunes d'elles, a més del consell de l'agència, contenen també altres òrgans anomenats "consells", però que no formen part de l'interès de la recerca, com és el cas dels consells científics. En aquest cas, i com que la tasca dels quals no és pas la de prendre decisions relacionades amb la regulació, no s'han tingut en compte.

Els consells contenen un nombre força variable de consellers. En els casos analitzats,

aquesta variació va des de tres consellers fins a trenta-tres. Són aquests consellers els qui formen part de l'univers de reguladors a l'estat espanyol.

5.3. Agències reguladores estudiades

S'han considerat com a part de l'estudi les agències reguladores de l'administració general de l'estat i les de les comunitats autònomes. En total s'ha recollit informació sobre els membres dels consells de vint-i-quatre agències reguladores.

A continuació, presentem una breu explicació de les característiques institucionals de les agències considerades, fent especial èmfasi en l'any de la seva creació, el nombre de membres del seu consell, el sistema general de nomenament i la duració del mateix.

La Taula 5.1 presenta el nom i l'acrònim de les agències reguladores estudiades.

5.3.1. Agencia Española de Medicamentos y Productos

Sanitarios

Creada el 1999, el seu “Consejo rector” és l'òrgan col·legiat de govern de l'agència. El “Consejo Rector” està integrat pel President –càrrec que ocupa la persona titular de la Secretaria General de Sanitat del Ministeri de Sanitat, Política Social i Igualtat– i el Vicepresident –en tant que persona titular de la Secretaria General de Medi Rural del Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí– de l'agència, nou vocals de l'Administració General de l'Estat –tots ells, almenys amb rang de director General– un vocal en representació de les Mutualitats de Funcionaris designat pel titular del Ministeri de Sanitat, Política Social i Igualtat, dos experts de reconegut prestigi en l'àmbit d'actuació de l'agència, un representant dels treballadors que serà designat pel conjunt de les centrals sindicals més representatives en l'àmbit de la pròpia Administració General de l'Estat, i un representant dels consumidors i usuaris designat pel Consell de Consumidors i Usuaris. La legislació fa explícit que els vocals designats en representació de les Mutualitats de funcionaris, així com aquells que representen a les comunitats autònomes seran nomenats per dos anys i amb caràcter rotatori. Dos anys també és la duració del

Institució	Acrònim
Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios	AEMPS
Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición	AESAN
Banco de España	BdE
Comisión del Mercado de Telecomunicaciones	CMT
Comisión Nacional de Energía	CNE
Comisión Nacional de la Competencia - Tribunal de Defensa de la Competencia	CNC
Comisión Nacional del Mercado de Valores	CNMV
Consejo de Seguridad Nuclear	CSN
Agencia Española de Protección de Datos	AEPD
Agencia Estatal de Seguridad Aerea	AESA
Agencia Española Antidopaje	AEA
Comisión Nacional del Sector Postal	CNSP
Consell de l'Audiovisual de Catalunya	CAC
Autoritat Catalana de la Competencia	ACCO
Agència Catalana del Consum	ACC
Agència Catalana de Protecció de dades	ACPD
Tribunal Galego de Defensa de la Competencia	TGDC
Tribunal de Defensa de la Competencia de la Comunidad de Madrid	TDCCM
Agencia de Protección de Datos de la Comunidad de Madrid	APDCM
Agencia de Defensa de la Competencia de Andalucía	ADCA
Tribunal Vasco de Defensa de la Competencia	TVDC
Datuak Babesteko Euskal Bulegoa - Agencia Vasca de Protección de Datos	AVPD
Tribunal para la Defensa de la Competencia de Castilla y León	TDCCyL
Tribunal de Defensa de la Competència de la Comunitat Valenciana	TDCCV

Taula 5.1.: Noms i acrònims de les institucions

mandat dels experts.

Els nomenaments són per períodes de sis anys, excepte els vocals, que ho són només per quatre anys. El càrrec finalitza també per una renúncia comunicada al govern o per haver assolit els setanta anys.

5.3.2. Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición

La *Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición* (AESAN) va ser creada el 2001 com un organisme autònom adscrit al Ministeri de Sanitat i Política Social. El “Consejo de Dirección” és l'òrgan rector de l'agència, i està integrat pels següents membres: 1) El president del Consell de Direcció de l'Agència, 2) Dos vicepresidents; 3)

Quatre vocals en representació del Govern espanyol a proposta dels ministeris de Sanitat i Consum, Agricultura, Pesca i Alimentació, de Medi Ambient, així com del de Ciència i Tecnologia; 4) Quatre membres en representació de les comunitats autònomes, dos d'ells escollits d'entre els seus membres pel Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, i dos elegits també d'entre els seus membres per la Conferència Sectorial d'Agricultura i Desenvolupament Rural, 5) Dos membres són proposats per l'associació més representativa dels municipis i províncies espanyoles en representació de les entitats locals, quedant la seva designació en mans del ministre de Sanitat i Consum; 6) El Consell de Consumidors i Usuaris proposarà al ministre de Sanitat i Consum la designació d'un membre, 7) Per les organitzacions econòmiques més representatives dels sectors agroalimentaris de producció, transformació, distribució i restauració s'elevant al Ministre de Sanitat i Consum quatre propostes de designació, que tenen la condició d'un lloc de vocal *pro tempore* mitjançant un procediment de rotació equitatiu, corresponent a cada un dels proposats a exercir, consecutivament i sense solució de continuïtat, un període de mandat d'un any, respectant-se en aquesta rotació l'ordre de precedències (Producció, transformació, distribució i restauració). La normativa destaca que els membres del Consell de Direcció hauran de ser persones de “reconeguda competència professional” en els àmbits i àrees d'actuació de l'AESAN. El seu mandat serà de quatre anys, renovable per períodes d'igual durada, que començaran a computar des del dia següent de la publicació al BOE. En cas de vacant anticipada, l'estament al qual correspongui la vacant haurà de proposar un nou nomenament al ministre de Sanitat i Consum.

5.3.3. Banco de España

El “Consejo de Gobierno” compta amb deu membres. Aquests inclouen al governador i sotsgovernador, a més de sis consellers, el director general del Tresor i Política Financera, i el vicepresident de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV). Els nomenaments del consellers són per un període de sis anys, renovables per un període més, essent designats pel Govern, a proposta del ministre d'Economia i Hisenda, i escoltat el Governador del Banc d'Espanya. S'especifica que han de ser espanyols i comptar amb

una reconeguda competència en el camp de l'economia o el dret. En relació al cessament de les seves funcions, es disposa que tant el Governador com el sotsgovernador i els consellers no nats cessaran per l'expiració dels seus mandats, per renúncia, per haver assolit els setanta anys d'edat, i en casos en què el Govern acordi la separació per incapacitat permanent per a l'exercici de la seva funció, incompliment greu de les seves obligacions, incompatibilitat sobrevinguda o processament per delictes dolós.

5.3.4. Comisión del Mercado de Telecomunicaciones

Creada el 1996, el seu “Consejo” és l'òrgan rector de la Comissió. A més del President i el Vicepresident, el “Consejo” està integrat per set consellers nomenats pel govern a proposta conjunta dels ministeris de Ciència i Tecnologia i Economia. Els càrrecs es renovaran cada sis anys i podran ser renovats un cop. Tant el President com el Vicepresident i els consellers cessaran del seu càrrec per renúncia prèvia acceptació per part del Govern, per expiració del terme del seu mandat o per separació acordada pel Govern, per incapacitat permanent per a l'exercici del càrrec, per incompliment greu de les seves obligacions, per condemna per delictes dolós o per incompatibilitat sobrevinguda.

5.3.5. Comisión Nacional de Energía

Creada el 1998, el “Consejo de Administración” és el màxim òrgan rector de la *Comisión Nacional de Energía*, i està compostat pel President, sis Consellers i un Secretari que actua amb veu però sense vot. Tant el President como els Consellers són escollits entre persones de reconeguda competència tècnica i professional, a proposta del Ministre d'Economia –a l'actualitat, això es refereix al Ministre d'Indústria, Turisme i Comerç– prèvia compareixença en la Comissió competent del Congrés dels Diputats. Els nomenaments són per sis anys i podran ser renovats un cop.

5.3.6. Comisión Nacional de la Competencia - Tribunal de Defensa de la Competencia

Creada el 2005, la *Comisión Nacional de la Competencia* prové de l'antic *Tribunal de Defensa de la Competencia* òrgan del qual en va assumir les funcions. Actualment el “Consejo” consta de set membres (sis consellers –un dels quals ostenta la vicepresidència– i el president) nomenats per sis anys sense possibilitat de renovació. El president del consell és el President de la *Comisión Nacional de la Competencia*, mentre que els consellers són nomenats pel govern a proposta del Ministre d'Economia i Hisenda.

5.3.7. Comisión Nacional del Mercado de Valores

Creada el 1988 per la Llei 24/1988, la *Comisión Nacional del Mercado de Valores* està regida per un “Consejo”, el qual es troba integrat per un President i un Vicepresident, nomenats pel Govern a proposta del Ministre d'Economia i Hisenda; el Director General del Tresor i Política Financera, i el sotsgovernador del Banc d'Espanya en tant que “Consellers nats”, i tres consellers nomenats pel Ministre d'Economia i Hisenda entre persones de reconeguda competència en les matèries relacionades amb el mercat de valors. El mandat del president, vicepresident i dels consellers no nats és de quatre anys i pot ser renovat un cop. En relació al cessament de les seves funcions, el President i el Vicepresident cessaran dels seus càrrecs en cas d'expiació del mandat, renúncia acceptada pel Govern o separació acordada pel Govern per incompliment greu de les seves obligacions, incapacitat permanent per a l'exercici de la seva funció, incompatibilitat sobrevinguda o condemna per delictes dolós, prèvia instrucció d'un expedient pel Ministeri d'Economia i Hisenda.

5.3.8. Consejo de Seguridad Nuclear

Creat el 1980 per la Llei 15/1980, el *Consejo de Seguridad Nuclear* compta amb un “Consejo” com a òrgan col·legiat de presa de decisions. El “Consejo” està format per cinc persones, tres d'ells consellers, un president i un vice-president. El nomenament

de cadascun d'ells es fa a proposta del Ministre d'Indústria prèvia compareixença de la persona proposada a la comissió corresponent del Congrés dels Diputats. Els mandats duren sis anys i poden ser renovats una vegada fins a totalitzar dotze anys al càrrec.

5.3.9. Agencia Española de Protección de Datos

Creada en 1993, a partir de la ja derogada Llei Orgànica 5/92 de Regulació del Tractament Automatitzat de les Dades de Caràcter Personal (29 d'octubre de 1992), la *Agencia Española de Protección de Datos* té com a objectiu general “vetllar per l'acompliment de la legislació sobre protecció de dades i controlar la seva aplicació, en especial allò relatiu als drets d'informació, accés, rectificació, oposició i cancel·lació de dades”.

La composició del consell està formada per onze membres triats amb els següents criteris: un a proposta del Congrés dels Diputats, un a proposta del Senat, un d'entre els vocals de l'administració general de l'estat, els directors de les agències autonòmiques de protecció de dades de la Comunitat de Madrid, de Catalunya i del País Basc, un vocal de l'administració local a proposta de la federació espanyola de Municipis i Províncies, un a proposta de la Reial Acadèmia d'Història, un a proposta del Consell de Coordinació Universitària, un vocal de consumidors i usuaris a proposta del Consell de Consumidors i Usuaris, un vocal del sector de fitxers privats a proposta del Consell Superior de Cambres de Comerç, Indústria i Navegació d'Espanya. El consell funciona com un òrgan col·legiat i té com a funció principal assessorar al Director de l'agència. El Director de l'agència és escollit entre els membres del Consell a proposta del Ministre de Justícia per un període de quatre anys, i només pot cessar del seu càrrec per petició pròpia o per incompliment greu, incapacitat, incompatibilitat o comissió de delictes dolós.

5.3.10. Agencia Estatal de Seguridad Aerea

La *Agencia Estatal de Seguridad Aérea* és l'autoritat estatal de supervisió dels serveis de navegació aèria civils. Va ser creada el 2008 per un Reial Decret que desenvolupava la llei 28/2006. El President de l'agència és el Director General d'Aviació Civil. El Consell rector és un òrgan col·legiat compost pel president, els consellers i el secretari. Els

consellers són nomenats pel Ministeri de Foment de la següent manera: quatre designats pel Ministeri de Foment entre funcionaris i professionals independents amb experiència en l'àmbit de la gestió pública o l'aviació civil; un designat pel Ministeri d'Economia i Hisenda, amb rang mínim de director general; un designat pel Ministeri d'Administracions Públiques amb rang mínim de director general; un designat pel Ministeri de Medi Ambient amb rang mínim de director general; un designat pel Ministeri de Defensa. A més, hi haurà dos representants escollits per les organitzacions sindicals.

5.3.11. Agencia Española Antidopaje

Creada també el 2008 per un Reial Decret que desenvolupava la llei 28/2006. El “Consejo Rector” està format per 19 persones, atenent a la següent representació: tres pel Ministeri d'Educació, un pel Ministeri d'Economia i Hisenda, un pel Ministeri d'Administracions Públiques, un pel Ministeri de Sanitat i Consum, un pel Ministeri de l'Interior, tres individus de l'àmbit científic-tècnic, esportiu, mèdic i jurídic, un per les comunitats autònomes, un pel moviment olímpic, un per les federacions esportives espanyoles, un per les associacions esportives professionals, un pel Consell General de Metges i Professionals Sanitaris, un per l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses, un per la comissió de control i seguiment de la salut i el dopatge, i també el Director de l'agència i el secretari del consell rector. El Director de l'agència és el President del *Consejo Superior de Deportes*.

5.3.12. Comisión Nacional del Sector Postal

Creada per la llei 23/2007, just el 16 de juliol de 2010 el consell de Ministres aprovava el nomenament del president i els primers quatre consellers del consell rector de l'organisme encarregat de regular el sector postal. El nomenament es fa a proposta del Ministeri de Foment havent rebut el vist-i-plau del Congrés després de comparèixer davant de la Comissió de Foment de l'esmentada cambra. Els càrrecs seran per sis anys, amb una única possibilitat de renovació. Els càrrecs podran cessar de la seva activitat per expiració del mandat, renúncia acceptada pel Govern o per incompliment greu, incapacitat,

incompatibilitat o comissió de delictes dolós.

5.3.13. Consell de l'Audiovisual de Catalunya

Creat el 2000 a través de la Llei 2/2000 s'encarrega de “vetllar pel compliment de la normativa aplicable als prestadors de serveis de comunicació audiovisual, tant els públics com els privats”. El consell compta amb un president i nou consellers. Els nou consellers són escollits pel Parlament de Catalunya a proposta d'un mínim de tres grups parlamentaris i per una majoria àmplia de dos terços. El President és proposat i nomenat pel Govern després d'escoltar l'opinió dels nou membres escollits pel Parlament. En tots els casos els mandats són de sis anys i no són renovables. La renovació dels mandats es produeix parcialment cada dos anys.

5.3.14. Autoritat Catalana de la Competència

Creada el 2009, l'*Autoritat Catalana de la Competència* té com a missió “vetllar pel correcte funcionament competitiu dels mercats a tots els sectors productius de l'economia a Catalunya”. L'òrgan col·legiat de l'Autoritat està integrat per quatre consellers: el president de l'Autoritat que el presideix, dos vocals i el secretari (sense vot). El mandat del President i dels vocals és de sis anys, i no pot ser renovat.

5.3.15. Agència Catalana del Consum

Creada el 2004 per la Llei 9/2004, l'*Agència Catalana de Consum* té un “Consell de Direcció” format per trenta-tres membres. Aquests trenta-tres membres actuen en representació dels següents òrgans o institucions: a) el president; b) el vicepresident, c) el director de l'Agència; d) catorze vocals en representació dels departaments de la Generalitat, proposats pel Govern; e) quatre vocals en representació de les organitzacions de consumidors i usuaris més representatives, proposats per aquestes; f) quatre vocals en representació de l'Administració local, proposats per les seves organitzacions representatives; g) dos vocals en representació de les organitzacions empresarials més represen-

tatives, proposats per aquestes; h) dos vocals en representació del Consell General de Cambres Oficials de Comerç, Indústria i Navegació de Catalunya, proposats per aquestes; i) dos vocals en representació de les organitzacions sindicals més representatives, proposats per aquestes; j) un vocal en representació de les organitzacions professionals agràries més representatives en l'àmbit de Catalunya, proposat per aquestes; k) Un vocal de lliure designació del president o presidenta entre persones de reconegut prestigi en l'àmbit de la defensa dels consumidors i els usuaris; i l) el secretari o secretària, que actua amb veu i sense vot.

5.3.16. Agència Catalana de Protecció de dades

L'*Autoritat Catalana de Protecció de Dades* es va crear mitjançant la Llei 5/2002 però va iniciar efectivament les seves actuacions a l'octubre del 2003. El "Consell Assessor" compta amb tretze membres, que des del 2010 es renoven cada cinc anys. Els membres són els següents: a) El president; b) tres persones designades pel Parlament, per una majoria de tres cinquenes parts. Si no obtenen la majoria requerida, s'han de sotmetre a una segona votació, en la mateixa sessió del Ple, en què es requereix el vot favorable de la majoria absoluta; c) tres persones en representació de l'Administració de la Generalitat, designades pel Govern; d) Dues persones en representació de l'Administració local de Catalunya, designades pel Consell de Governos Locals; e) una persona experta en l'àmbit dels drets fonamentals, designada pel Consell Interuniversitari de Catalunya; f) una persona experta en informàtica, designada pel Consell Interuniversitari de Catalunya; g) una persona designada per l'Institut d'Estudis Catalans; h) una persona en representació de les organitzacions de consumidors i usuaris, designada pel Consell de les Persones Consumidores de Catalunya; i) el director o directora de l'Institut d'Estadística de Catalunya; j) un funcionari o funcionària de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, que actua de secretari sense vot.

5.3.17. Tribunal Galego de Defensa de la Competencia

Creat per la Llei 6/2004, el Tribunal compta amb un President i un Consell. El President és nomenat per la Xunta a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda. El Ple del Consell està format pel president i dos vocals, aquests últims sense necessitat de dedicació exclusiva. Abans del seu nomenament, però, la Xunta posarà el seu nom en coneixement del Parlament i aquest podrà demanar la seva compareixença prèvia. Els càrrecs són en ambdós casos per sis anys no renovables i no podran ser revocats.

5.3.18. Tribunal de Defensa de la Competencia de la Comunidad de Madrid

Creat el 2005 a través de la Llei 6/2004. El President és la màxima representació institucional. La “Sala” és l'òrgan màxim de decisió. Conté entre tres i sis membres escollits per cinc anys renovables un cop.

5.3.19. Agencia de Protección de Datos de la Comunidad de Madrid

Creada el 2002. El “Consejo” varia la seva composició segons el nombre de grups parlamentaris de l'Assemblea de la Comunitat Autònoma de Madrid. A més dels grups parlamentaris, hi ha representants de l'administració (5, dels departaments de Presidència, Justícia i Interior, Portaveu del Govern, Sanitat) dels ens locals de la Comunitat (2, designats per la Federació de Municipis de Madrid), de les organitzacions sindicals (1), empresarials (1) i un expert designat per l'Assemblea de la Comunitat. El mandat dels consellers és de quatre anys.

5.3.20. Agencia de Defensa de la Competencia de Andalucía

Creada el 2007 per la Llei 6/2007. El Consell és l'òrgan col·legiat de resolució i dictamen. Els seus tres consellers tenen un mandat de cinc anys amb possibilitat de renovació una

vegada.

5.3.21. Tribunal Vasco de Defensa de la Competencia

Creat el 2005 pel Decret 81/2005 a través d'un decret que estableix les bases del sistema basc de defensa de la competència a través de la creació del propi Tribunal i del Servei de Defensa de la Competència.

Els seus tres membres tenen un mandat de sis anys amb possibilitat de renovació una vegada, i són escollits entre juristes, economistes i altres professionals de reconegut prestigi. Cadascun dels seus membres ostenta la presidència rotatòria cada dos anys.

5.3.22. Datuak Babesteko Euskal Bulegoa - Agencia Vasca de Protección de Datos

Creada el 2004. El director és nomenat pel Govern Basc per a un període de quatre anys i només podrà ser cessat a petició pròpia o per incompliment greu, incapacitat, incompatibilitat o comissió de delictes dolós. El seu "Consejo consultivo" conté sis membres escollits de la següent manera: a) un representant del Parlament Basc designat per aquest; b) un representant de l'administració de la comunitat designat pel Consell de Govern; c) un representant dels territoris històrics designat per aquests de comú acord; d) un representant de les entitats locals designat per l'organització més representativa; e) dos experts (un en informàtica i l'altre en drets fonamentals) designats per la Universitat del País Basc amb prèvia consulta a les corporacions en dret públic de la comunitat.

5.3.23. Tribunal para la Defensa de la Competencia de Castilla y León

Creat el 2006, està regulat pel Decret 15/2009. Es tracta d'un òrgan col·legiat de tres membres designats per la *Junta de Castilla y León* entre professionals de l'àmbit jurídic, econòmic o altres, de reconegut prestigi i amb més de deu anys d'exercici professional. Els membres tenen un mandat de cinc anys amb possibilitat de renovació una vegada.

5.3.24. Tribunal de Defensa de la Competència de la Comunitat Valenciana

Creat el 2008 el seu estatut va ser aprovat pel Decret 169/2006. Els seus òrgans són el President i el “Ple”. Aquest últim és l’òrgan col·legiat de presa de decisions i consta de tres membres (el President i dos vocals) que tenen un mandat de cinc anys amb possibilitat de renovació una vegada. El president i els vocals són nomenats pel Consell, a proposta del conseller que tingui atribuïdes les competències d’economia, i entre juristes, economistes i altres professionals de reconegut prestigi.

Part III.

Resultats

L'apartat de resultats presenta les taules obtingudes a partir dels creuaments de les variables de la base de dades amb la dimensió territorial: els nivells de govern. Com ja s'ha presentat a la secció 4.6, les taules presenten els creuaments tenint en compte el total de les agències, el relatiu a l'administració general de l'estat (Espanya), el relatiu a les administracions de les comunitats autònomes (CCAA, incloent Catalunya) i el relatiu a l'administració de la Generalitat de Catalunya (Catalunya).

Les taules en general mostren les categories de cadascuna de les variables a les files i els nivells de govern a les columnes. La categoria mostrada amb "NA" fa referència a aquells individus o nomenaments dels quals no es disposa d'informació. Les cel·les representen els percentatges de cada categoria respecte al nivell de govern. Així, per exemple, per a la Taula 7.3, un percentatge de 0.38 (38%) indica que no es disposa d'informació d'aquesta variable per al 38% dels individus. D'aquesta manera, la suma per columnes ha de ser igual a la totalitat dels individus. Cal notar que els resultats han estat arrodonits a dues xifres decimals.

6. Agències reguladores

6.1. Resum de les agències reguladores considerades

La Taula 6.1 presenta el nombre de nomenaments que hi ha hagut a cadascuna de les 24 institucions considerades. Es pot observar com la variació del nombre de nomenaments és molt gran, anant dels vuitanta nomenaments que hi ha hagut al Banc d'Espanya fins als tres nomenaments d'agències recentment estrenades i amb pocs membres als seus consells.

6.2. Taula de nomenaments per nivell de govern

La Taula 6.2 presenta el nombre de nomenaments que hi ha hagut per nivell de govern, i el seu percentatge respecte al total de nomenaments. Cal recordar que la categoria de reguladors de les comunitats autònomes inclou també els reguladors de Catalunya. S'observa que els reguladors sobretot es donen al nivell de l'administració general de l'estat, en una proporció de més de 2 a 1 respecte a les comunitats autònomes. Cal destacar que un 20% dels nomenaments de reguladors a tot l'estat són reguladors d'institucions del govern de Catalunya. Aquests, a més, representen dos terços dels reguladors a nivell autonòmic.

6.3. Nomenaments anuals

La Figura 6.1 presenta el nombre de nomenaments que s'han realitzat anualment. Es pot observar com entre els anys vuitanta i finals dels noranta la taxa de nomenaments

Institució	Nomenaments
Banco de España	80
Agència Catalana del Consum	72
Comisión Nacional de la Competencia - Tribunal de Defensa de la Competencia	64
Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición	59
Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios	55
Agencia Española de Protección de Datos	49
Comisión Nacional del Mercado de Valores	42
Agencia de Protección de Datos de la Comunidad de Madrid	39
Consejo de Seguridad Nuclear	27
Consell de l'Audiovisual de Catalunya	27
Comisión del Mercado de Telecomunicaciones	26
Agència Catalana de Protecció de dades	25
Comisión Nacional de Energia	21
Agencia Española Antidopaje	19
Datuak Babesteko Euskal Bulegoa - Agencia Vasca de Protección de Datos	14
Agencia Estatal de Seguridad Aerea	12
Tribunal de Defensa de la Competencia de la Comunidad de Madrid	8
Agencia de Defensa de la Competencia de Andalucía	6
Comisión Nacional del Sector Postal	5
Tribunal para la Defensa de la Competencia de Castilla y León	5
Tribunal Galego de Defensa de la Competencia	4
Tribunal Vasco de Defensa de la Competencia	4
Autoritat Catalana de la Competencia	3
Tribunal de Defensa de la Competència de la Comunitat Valenciana	3

Taula 6.1.: Nombre de nomenaments

es situava per sota dels deu anuals. Des de llavors aquesta taxa s'ha disparat arribant fins als més de seixanta nomenaments anuals entre el 2005 i el 2008. Recentment es pot observar com la taxa s'ha tornat a situar a l'entorn dels vint nomenaments anuals.

Nivell de govern	Nomenaments	percentatge
Total	669	1.00
Espanya	459	0.69
CCAA	210	0.31
Catalunya	127	0.19

Taula 6.2.: Nombre de nomenaments, per nivell de govern.

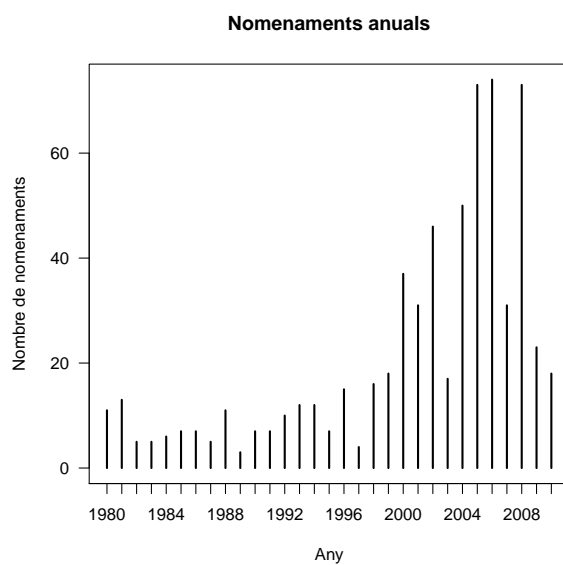

Figura 6.1.: Nombre de nomenaments realitzats anualment.

7. Individus

Aquest capítol presenta les taules amb els resultats obtinguts per als 519 individus que formen part de l'univers de reguladors a Espanya.

El fet d'haver dissenyat la base de dades en dos nivells (individus i nomenaments) permet que els percentatges d'aquest capítol facin referència no als individus concrets, sinó als individus en relació als seus nomenaments. És a dir, si un individu ha estat dues vegades en el consell d'una agència, se'l comptabilitza doblement a l'hora d'avaluar la seva participació en cada variable. Això permet una imatge molt més acurada dels "espais" que cada característica avaluada representa en les variables.

7.1. Edat dels reguladors

La mitjana d'edat dels reguladors en el moment de ser nomenats és de 51 anys.

La Figura 7.1 presenta la variació de les mitjanes d'edat dels reguladors en el moment de ser nomenats, per institució. Cal destacar els vint anys de diferència de les mitjanes d'edat per institució, que van des d'una mitjana de poc més de 45 anys a l'Agència de Defensa de la Competència d'Andalusia i els 65 anys al Tribunal de Defensa de la Competència de la Comunidad de Madrid. A major variabilitat de l'edat dels nomenats, les línies verticals són més llargues

L'edat dels reguladors no mostra un canvi des dels anys vuitanta. A les dècades de 1980 i 1990 la mitjana d'edat era de 51,3 i 51,2 anys, mentre que a la dècada dels 2000 era de 52,0 anys, sense que s'apreciï una diferència substancial.

Pel que fa a les diferències entre els reguladors de l'administració general de l'estat i

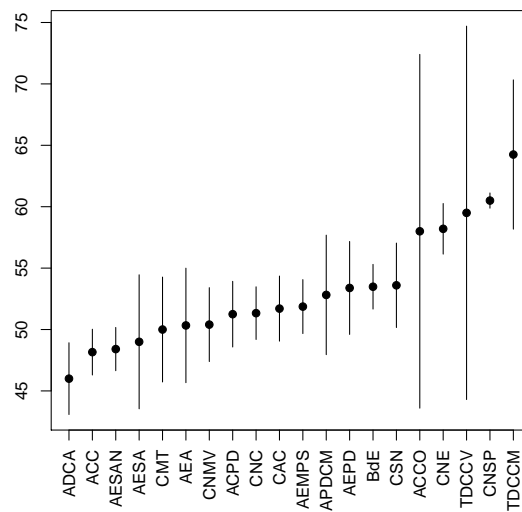

Figura 7.1.: Edat al nomenament. Mitjana de cada agència amb bandes de confiança al 95 per cent.

els de les administracions autonòmiques la diferència tampoc no és rellevant, essent per als primers de 51,8 anys i pels segons de 51,7 anys.

7.2. Sexe

	Espanya	CCAA	Catalunya
dona	0.17	0.29	0.25
home	0.83	0.71	0.75
NA	0.00	0.00	0.00

Taula 7.1.: Sexe

La tasca de regulació està molt masculinitzada, com ho evidencia el fet que més d'un 80% dels reguladors a Espanya són homes. Tot i que aquest percentatge és menor a les agències de les comunitats autònomes, encara supera el 70%. Catalunya es troba entremig, on tres de cada quatre reguladors són homes.

7.3. Lloc de naixement

	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.51	0.75	0.58
Madrid	0.13	0.12	0.00
Astúries	0.03	0.00	0.00
Burgos	0.03	0.00	0.00
Barcelona	0.03	0.00	0.30
Toledo	0.02	0.00	0.00
Vizcaya	0.02	0.00	0.00
Badajoz	0.01	0.00	0.00
Guipúzcoa	0.01	0.00	0.00
Málaga	0.01	0.01	0.00
Navarra	0.01	0.00	0.00
Palencia	0.01	0.00	0.00
València	0.01	0.01	0.00
Huesca	0.01	0.00	0.00
León	0.01	0.00	0.00
Lugo	0.01	0.01	0.00
Pontevedra	0.01	0.00	0.02
Castelló	0.01	0.01	0.00
Las Palmas	0.01	0.02	0.00
A Coruña	0.00	0.02	0.00
Alacant	0.00	0.01	0.00
Cáceres	0.00	0.00	0.02
Girona	0.00	0.00	0.03
Sevilla	0.00	0.01	0.00
Lleida	0.00	0.00	0.02
Tarragona	0.00	0.00	0.02
Álava	0.00	0.01	0.00

Taula 7.2.: Lloc de naixement

La Taula 7.2 mostra les províncies on els individus nascuts representen almenys l'1% en algun dels tres nivells de govern. Cal destacar que tant a les agències espanyoles com a les agències de les comunitats autònomes, els nascuts a la província de Madrid representen la immensa majoria. Tot i el pes demogràfic català en el total de l'estat, la província de Barcelona només ha aportat el 3% dels reguladors a les institucions espanyoles, un percentatge superat pels nascuts a Astúries i a Burgos. En el cas català, la província de Barcelona és clarament la demarcació on han nascut bona part dels seus reguladors. I a més de les altres províncies catalanes (Tarragona, Lleida i Girona), hi ha percentatges assimilables a aquestes províncies de nascuts a Pontevedra o a Cáceres.

7.4. Nivell educatiu

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.38	0.31	0.54	0.50
Doctorat	0.25	0.31	0.11	0.12
Màster / Postgrau	0.07	0.08	0.07	0.08
Graduat	0.30	0.30	0.28	0.31

Taula 7.3.: Nivell educatiu

Pel que fa referència al nivell educatiu dels reguladors, de les dades disponibles sorgeix que un 32% té estudis de postgrau. Mentre que un 7% ha assolit un nivell de màster, el total dels qui han obtingut un doctorat és un 25%. Desglossant el nivell d'estudis per nivell de govern podem observar que els percentatges de reguladors que compten amb estudis de postgrau és lleugerament superior a Catalunya (un 12% i un 8% per als nivells de màster i de doctorat, respectivament), quan se'ls compara amb la resta de comunitats autònomes. No obstant això, és a les agències espanyoles on el nivell de postgrau arriba gairebé al 40% dels individus davant del 20% a les comunitats autònomes en general i a Catalunya en particular. En aquest cas el perfil del regulador català és molt similar al del regulador de la resta d'ens autonòmics.

7.5. Àrea de coneixement

Respecte a l'àrea formal de l'educació, s'evidencia un marcat predomini dels professionals del dret (24%) i de l'economia (21%). Mentre que aquesta relació es redueix en el cas dels reguladors catalans, entre els quals els advocats i economistes conformen un 31% del total, en aquesta comunitat autònoma els professionals provinents de les ciències socials arriben al 8%, davant del 7% i el 4% que representen en el cas de les comunitats autònomes i Espanya, respectivament. Una tendència similar s'observa en el cas dels professionals de les ciències naturals i de l'enginyeria. En tot cas, tot i que molt lleugerament, aquestes dades ens mostren una major presència de reguladors en diverses àrees de coneixement entre els reguladors catalans.

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.23	0.20	0.31	0.33
Ciències Naturals	0.03	0.03	0.04	0.05
Ciències Socials	0.05	0.04	0.07	0.08
Humanitats	0.02	0.02	0.03	0.05
Dret	0.24	0.23	0.27	0.18
Economia	0.21	0.24	0.14	0.13
Enginyeria	0.06	0.06	0.05	0.06
Salut	0.09	0.12	0.03	0.04
Altres	0.05	0.05	0.06	0.07

Taula 7.4.: Àrea de coneixement

7.6. Ha ocupat posicions relacionades amb l'àrea de responsabilitat

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.33	0.29	0.43	0.38
Sí	0.60	0.64	0.51	0.55
No	0.07	0.07	0.06	0.07

Taula 7.5.: Ha ocupat posicions relacionades amb l'àrea de responsabilitat

Les dades disponibles ens mostren també que a Catalunya un 55% dels professionals que són escollits membres dels consells de les agències en funció del seu càrrec o per representació d'algun col·lectiu o institució pública, abans del seu nomenament varen realitzar funcions en l'àrea de responsabilitat de les agències reguladores. Aquest percentatge és inferior al que s'observa a les agències de l'administració general de l'estat, on els consellers que han realitzar funcions relacionades amb l'àrea de responsabilitat de les agències arriben al 64%, i lleugerament superior al que s'observa a les comunitats autònomes (51%).

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.09	0.10	0.06	0.05
Sector Públic	0.34	0.36	0.28	0.28
Sector Privat	0.13	0.14	0.11	0.13
Administració Pública	0.34	0.31	0.39	0.39
Càrrec polític	0.11	0.09	0.16	0.14

Taula 7.6.: Professional experience preceding the appointment

7.7. Experiència professional abans del nomenament

La taula 7.6 ens mostra l'experiència professional dels consellers abans del seu nomenament. Les dades disponibles indiquen que a Espanya un 36% dels consellers han exercit funcions en el sector públic, és a dir, en empreses públiques, universitats, en el sector sanitari i fins i tot a Telefónica (abans de 1996). Tant a Catalunya com a la resta de les comunitats autònomes aquest percentatge baixa fins el 28%. En contraposició, augmenta la incidència dels qui han exercit funcions en l'administració pública, incloent-hi els ministeris i organismes oficials. De la taula sorgeix una dada d'interès, i és que a Catalunya i a les comunitats autònomes vora el 15% dels reguladors han exercit abans com a càrrec polític (diputat, senador, alcalde, secretari general), mentre que aquest percentatge es redueix al 9% a les agències de l'administració general de l'estat. En total, doncs, el percentatge de reguladors que han ocupat a Espanya un càrrec polític abans del seu nomenament és de l'11%.

7.8. Ocupació immediatament abans del nomenament

La taula 7.7 recull les dades disponibles en relació a l'ocupació dels consellers immediatament abans de la seva nominació a les agències reguladores. Com en el cas anterior, es tracta d'una pregunta amb múltiples respostes.

A partir de la taula queda clar que els percentatges més alts es situen en l'àrea de l'administració pública. Mentre que a nivell de l'administració espanyola un 35% dels

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.15	0.18	0.08	0.06
Universitat temps complet / recerca	0.13	0.14	0.12	0.07
University temps parcial / docència	0.03	0.02	0.03	0.04
Sector Públic - Responsabilitat política	0.08	0.06	0.14	0.11
Administració Pública	0.38	0.35	0.46	0.52
Sector Privat - auto-ocupat	0.02	0.02	0.01	0.01
Sector Privat - ocupat	0.08	0.09	0.05	0.05
Tercer sector (ONG, sindicat, partit)	0.05	0.05	0.07	0.08
Organització Internacional	0.01	0.01	0.00	0.00
Altres	0.01	0.00	0.01	0.00
Sector Públic	0.07	0.08	0.04	0.05

Taula 7.7.: Ocupació immediatament abans del nomenament

consellers s'ha exercit en l'administració pública, a Catalunya aquest percentatge se situa en el 52%, i en el 46% a les comunitats autònomes.

Pel que fa a l'exercici de funcions en el sector públic, mentre que a nivell d'Espanya això representa un 6%, aquest percentatge gairebé es duplica en el cas de Catalunya (11%), arribant a representar el 14 % a les comunitats autònomes.

Un tret a destacar és que a Catalunya, el percentatge de consellers que ha exercit tasques en organitzacions internacionals arriba a un 8 %, una xifra no molt elevada en relació al total, però que no s'observa en el cas de l'administració espanyola ni de la resta de comunitats autònomes.

7.9. Ocupació principal immediatament després del cessament

La taula 7.8 repren la mateixa categorització per a l'ocupació principal dels consellers just després d'abandonar el càrrec a les agències. Les dades mostren un marcat predomini de la reinserció d'aquests professionals a l'administració pública, essent aquest un tret comú tant a nivell de l'administració espanyola, com de la resta de comunitats autònomes i de Catalunya.

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.65	0.62	0.71	0.67
Universitat temps complet / recerca	0.06	0.08	0.03	0.03
University temps parcial / docència	0.02	0.01	0.02	0.03
Sector Públic - Responsabilitat política	0.02	0.01	0.04	0.03
Administració Pública	0.12	0.11	0.16	0.18
Sector Privat - auto-ocupat	0.01	0.02	0.00	0.01
Sector Privat - ocupat	0.04	0.05	0.03	0.04
Tercer sector (ONG, sindicat, partit)	0.02	0.03	0.01	0.01
Organització Internacional	0.01	0.02	0.00	0.00
Altres	0.01	0.02	0.00	0.00
Sector Públic	0.02	0.03	0.00	0.01

Taula 7.8.: Ocupació principal immediatament després del cessament

A nivell de l'administració general de l'estat s'observa que un 8% dels consellers s'inclina per sortir cap a recerca universitària, percentatge que baixa al 3% a nivell autonòmic, incloent a Catalunya.

7.10. Ocupació principal tres anys després del cessament

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.72	0.67	0.85	0.83
Universitat temps complet / recerca	0.05	0.07	0.01	0.02
University temps parcial / docència	0.02	0.02	0.01	0.02
Sector Públic - Responsabilitat política	0.01	0.01	0.02	0.02
Administració Pública	0.07	0.06	0.08	0.10
Sector Privat - auto-ocupat	0.02	0.02	0.01	0.01
Sector Privat - ocupat	0.03	0.04	0.01	0.02
Tercer sector (ONG, sindicat, partit)	0.03	0.04	0.00	0.00
Organització Internacional	0.02	0.03	0.00	0.00
Altres	0.01	0.02	0.00	0.00
Sector Públic	0.01	0.02	0.00	0.00

Taula 7.9.: Ocupació principal tres anys després del cessament

La taula 7.9 busca captar la inserció professional dels reguladors tres anys després

d'haver finalitzat el seu mandat com a consellers. Mentre que un 6% i un 8% s'ubiquen en l'administració pública tant quan considerem el total per a Espanya com per a la resta de les comunitats autònomes, respectivament, a Catalunya aquest percentatge augmenta fins al 10%. Com en el cas anterior a les agències de l'administració general de l'estat s'observa que tres anys després els seus consellers estan en una proporció significativa a la universitat (7%) davant dels escassos 1 i 2% a les comunitats autònomes i a Catalunya, respectivament.

7.11. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència abans del nomenament

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.08	0.10	0.04	0.06
Sí	0.47	0.53	0.33	0.30
No	0.45	0.37	0.63	0.65

Taula 7.10.: Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència abans del nomenament

La taula 7.10 mostra en quina mesura els consellers realitzaven publicacions en l'àrea de regulació de l'agència abans del seu nomenament. Aquí destaca el 53 % que sí ho ha fet a nivell d'Espanya, xifra que baixa a un 33 % en el cas de les comunitats autònomes, i a un 30% a Catalunya. L'evidència, per tant, ens porta a afirmar que hi ha una diferència de fins a vint punts en la capacitat de generar debat i discussió sobre els temes relacionats amb l'agència entre les agències de l'administració general de l'estat i les agències catalanes.

7.12. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència durant el temps que ha durat el mandat com a conseller

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.07	0.09	0.04	0.06
Sí	0.50	0.57	0.36	0.32
No	0.42	0.34	0.60	0.62

Taula 7.11.: Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència durant el temps que ha durat el mandat com a conseller

De l'anàlisi dels que han realitzat publicacions en l'àrea de política de l'agència reguladora mentre es desenvolupaven com a consellers, tal com mostra la taula 7.11, sorgeix que el panorama és força similar a la situació anterior. Hi ha una diferència d'uns vint-i-cinc punts entre la capacitat de publicar dels reguladors espanyols i els de les comunitats autònomes. Cal destacar altre cop que vora el 60% dels membres dels consells de les agències de les comunitats autònomes i de Catalunya no participen en el debat públic sobre assumptes relacionats amb l'agència durant el seu nomenament.

7.13. Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència després del mandat com a conseller

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.49	0.47	0.54	0.51
Sí	0.23	0.29	0.10	0.13
No	0.27	0.23	0.36	0.36

Taula 7.12.: Publicació en afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència després del mandat com a conseller

La taula 7.12 presenta l'activitat de difusió i debat públic després de deixar el càrrec de regulador. Tot i que l'evidència és menor que en els casos anteriors, la relació entre l'espai de debat dels reguladors de les agències espanyoles i de les agències de les comunitats autònomes segueix essent substancialment favorable a les agències espanyoles (gairebé un 30% respecte a vora el 10%).

7.14. Responsabilitats polítiques o col·laboració en un partit polític

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
No hi ha evidència de relació	0.80	0.83	0.74	0.76
Responsabilitats	0.15	0.11	0.24	0.22
Col·laboració	0.05	0.06	0.02	0.02

Taula 7.13.: Relacions amb partits polítics

La Taula 7.13 presenta agregats els resultats de les preguntes que pretenen relacionar el fet d'haver tingut responsabilitats a un partit polític (càrrec intern o càrrec públic), i la pregunta relativa a la col·laboració. En línies generals, el 80% de nomenaments es realitzen a individus amb els quals no s'ha trobat evidència de relació amb un partit polític. Aquest percentatge puja al 83% en el cas de les agències espanyoles i es redueix fins el 74% en el cas de les agències de les comunitats autònomes (76% a Catalunya). Podem dir, per tant, que hi ha més vincles polítics entre els reguladors autonòmics i catalans que no pas entre els reguladors estatals. Si observem la naturalesa de la relació veiem que la vinculació forta (haver tingut responsabilitats) encara és més marcada a favor dels vincles polítics a les agències autonòmiques davant de la vinculació feble (col·laboració). És a dir, un 11% dels reguladors espanyols mostren vincles polítics forts, mentre que aquest percentatge es duplica a Catalunya (22%) i és encara més fort a les comunitats (24%).

7.15. Partit polític

	Percentage
PSOE	0.35
AP/PP	0.25
CiU	0.10
ERC	0.08
UCD/CDS	0.06
EAJ/PNV	0.04
PCE/IU	0.04
PS/PDS	0.04
PSUC/ICV	0.04
PA	0.01

Taula 7.14.: Percentatge de nomenaments a cada partit per als individus amb relacions (responsabilitat o col·laboració).

Quant als partits polítics amb qui es té vinculació, la Taula 7.14 mostra els partits vinculats havent descomptat els individus sense evidència de relacions polítiques. El PSOE és el partit amb més càrrecs vinculats (un 35%), seguit de AP/PP (amb un 25%). Els segueixen partits d'abast català (CiU amb un 10% de vincles globals amb els reguladors a Espanya i ERC amb un 8%).

8. Nomenaments

Aquest capítol presenta les taules amb els resultats obtinguts per als 669 nomenaments que s'han realitzat a les agències.

8.1. Posició

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.05	0.05	0.04	0.04
President	0.10	0.11	0.08	0.12
Vice-President	0.05	0.05	0.04	0.05
Membre del Consell	0.81	0.79	0.85	0.80

Taula 8.1.: Posició

Pel que fa a la posició que han ocupat els consellers, i tal com indica la taula 8.1, vora un 10% dels nomenaments ha estat realitzat a presidents. La meitat a vice-presidents i vora el 80% a membres dels consells sense responsabilitats especials. No s'observen diferències massa significatives entre els nivells territorials.

8.2. Renovació

La taula 8.2 mostra en quina mesura els consellers són renovats en els seus càrrecs. El percentatge més elevat es dona a les comunitats autònomes amb un 23%, seguit per Catalunya amb un 17%, i l'administració espanyola, on la renovació arriba al 13%. La no-renovació del càrrec es manté a Espanya i a Catalunya vora el 80% i es redueix al

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.05	0.05	0.04	0.04
Sí	0.16	0.13	0.23	0.17
No	0.79	0.81	0.73	0.79

Taula 8.2.: Renovació

73% a les comunitats. En aquest sentit, cal recordar que la noció de renovació no inclou aquells casos en què el conseller canvia de càrrec dins de l'agència reguladora ja que això es contempla com un nou nomenament.

8.3. Qui nomena

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.06	0.07	0.04	0.04
Per càrrec	0.17	0.19	0.13	0.14
Majoria qualificada al Parlament	0.04	0.04	0.02	0.04
Govern / Ministre(s) responsable(s)	0.69	0.67	0.72	0.75
Government regional / ens local	0.04	0.03	0.07	0.02
Òrgan no governamental, representació	0.00	0.00	0.01	0.02

Taula 8.3.: Qui nomena

En analitzar quin és l'òrgan o la institució responsable del nomenament dels consellers, segons les dades recollides a la taula 8.3, es fa evident que aquesta responsabilitat recau de manera més marcada en el govern espanyol i el ministeri de l'àrea de política corresponent. Així, a Catalunya, un 75 % dels nomenaments són realitzats pel Govern de la Generalitat i/o el departament competent, mentre que a les comunitats autònomes i a nivell d'Espanya aquest percentatge es limita xifres lleugerament inferiors (el 72% i el 67 %, respectivament).

Cal assenyalar que a nivell de l'administració espanyola un 19 % dels nomenaments obeeixen a funcions ja desenvolupades pels consellers, és a dir, que el nomenament es produeix de manera automàtica en la mesura en què el càrrec en el consell es troba vinculat al fet d'estar exercint altres càrrec a la mateixa institució o en una altra. Aquest

percentatge, tot i que menor, no és menyspreable ni a Catalunya (14%) ni les comunitats autònomes (13%).

8.4. Qui fa la proposta de nomenament

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.07	0.07	0.06	0.08
Igual que el nomenament - no requerit	0.36	0.36	0.37	0.21
Ministre(s) responsable(s)	0.34	0.39	0.23	0.25
Parlamentari	0.07	0.06	0.09	0.13
Representació del tercer sector	0.07	0.05	0.14	0.17
Government regional / ens local	0.04	0.01	0.10	0.12
Altra representació de l'administració pública	0.05	0.07	0.02	0.03

Taula 8.4.: Qui fa la proposta de nomenament

Quant a l'òrgan o la institució que ha de proposar el nom del candidat a ocupar el càrrec de conseller, la taula 8.4 ens mostra una interessant variació entre els diferents nivells analitzats.

A nivell de l'administració general de l'estat, la major proporció de nomenaments responen a la proposta del ministeri responsable amb un 39%, mentre que un 36% dels casos no requereix nominació. En el cas de les comunitats autònomes s'inverteix aquesta relació: en un 37% dels casos no es requereix nominació, però només el 23% de les nominacions queden en mans del Departament o Conselleria responsable.

Pel que fa a Catalunya, els dos percentatges més alts corresponen també a aquestes dues categories: un 25% de les nominacions és responsabilitat del departament competent, i un 21% no requereix nominació. No obstant això, a les administracions de les comunitats autònomes el món local hi és més present (un 10% en general i un 12% en particular a Catalunya), cosa que contrasta amb l'escàs 1% dels nomenaments estatals.

A nivell autonòmic, cobra també més rellevància la societat civil o tercer sector, que participa en un 17% de les nominacions a Catalunya, i en un 14% a la resta de Comunitats Autònomes. A les agències de l'administració general de l'estat aquesta participació de

la societat civil cau al 5%. En comparar entre autonomies, el parlament és responsable d'un 13 % de les nominacions a Catalunya, xifra que cau al 9% en altres comunitats autònomes i és encara menor als nomenaments espanyols (un 6%).

8.5. Requeriments addicionals previs al nomenament

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.09	0.09	0.07	0.09
Cap	0.75	0.76	0.74	0.63
Parlament	0.11	0.12	0.08	0.12
Ministreri	0.00	0.00	0.00	0.00
Rang mínim requerit a l'administració pública	0.01	0.00	0.03	0.05
Afiliació institucional	0.03	0.02	0.07	0.10
Consell	0.00	0.00	0.01	0.01

Taula 8.5.: Requeriments addicionals previs al nomenament

La taula 8.5 recull en quina mesura cal complir amb altres requisits en el moment de la nominació. En tres de cada quatre casos no es planteja cap altre requisit addicional, encara que tant a nivell de l'administració espanyola i de Catalunya, en un 12% dels casos s'exigeix o bé el vot del parlament o la compareixença del candidat davant d'una comissió parlamentària. En el cas de les altres comunitats autònomes, aquest requisit es manté però només en un 8 % dels casos.

8.6. Finalització del mandat

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.08	0.10	0.04	0.04
Renovació	0.17	0.15	0.24	0.19
Canvi de càrrec	0.03	0.04	0.01	0.02
Deixa l'agència	0.45	0.47	0.41	0.35
En actiu a gener de 2011	0.26	0.25	0.30	0.40

Taula 8.6.: Finalització del mandat

La Taula 8.6 presenta el motiu pel qual el conseller és cessat en les seves funcions. En els tres nivells analitzats, el major percentatge s'observa entre els consellers que han deixat les seves funcions en el consell, arribant aquest percentatge al 47% en el cas de l'administració general de l'estat, al 41% a les comunitats autònomes, i al 35% a Catalunya.

Cal assenyalar, però, que de tots els mandats que hi ha hagut a l'estat espanyol des del 1980, una quarta part (26%) estan actius a data 31 de desembre de 2010. Això no fa més que assenyalar que bona part de les agències reguladores, que es van posar en marxa a finals del decenni dels 2000, encara no han escomès cap procés de renovació de reguladors. Aquest percentatge arriba al 40% en el cas de Catalunya, on 4 de cada 10 consellers nomenats en totes les agències creades pel govern de la Generalitat encara no havien acabat ni el seu primer mandat.

8.7. Mandat complet

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.35	0.35	0.33	0.43
Sí	0.44	0.41	0.51	0.44
No	0.22	0.24	0.16	0.13

Taula 8.7.: Mandat complet

Tal i com mostra la Taula 8.7, el percentatge de consellers que han completat el seu mandat és el doble dels qui se sap amb certesa que no l'han completat (un 44% respecte al 22%). Aquestes diferències són encara més acusades a les comunitats autònomes, arribant a la proporció 51% (mandats complets) respecte a 16% (mandats no complets).

És a Catalunya on s'observa el nivell més baix de no-renovació amb un 13%, si bé aquesta dada no s'allunya molt del que es dona en altres comunitats autònomes on el percentatge de no-renovació arriba al 16%. És a nivell de l'administració espanyola on no es renoven els càrrecs (24%) amb major incidència.

8.8. Causes per no haver acabat el mandat

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.91	0.89	0.96	0.97
Edat màxima assolida	0.03	0.04	0.01	0.00
Decés	0.01	0.02	0.01	0.01
Imputat	0.00	0.00	0.00	0.01
Altres	0.04	0.05	0.01	0.02

Taula 8.8.: Causes per no haver acabat el mandat

Respecte a les causes per les quals no s'ha completat el mandat, la Taula 8.8 mostra que l'evidència ha estat difícil de trobar. Vora el 90% dels casos no s'ha pogut assenyalar la causa. El percentatge més clar es dona a nivell de l'administració espanyola, on un 5% de les causes no estan tipificades segons les categories de recerca i on el 4% dels consellers no ha completat el seu mandat per haver assolit l'edat màxima per desenvolupar aquestes funcions.

8.9. Possibles raons conegudes per no haver acabat el mandat

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.94	0.93	0.96	0.98
Nova destinació	0.05	0.06	0.04	0.01
Polític	0.01	0.01	0.00	0.01

Taula 8.9.: Possibles raons conegudes per no haver acabat el mandat

La Taula 8.9 busca aprofundir una mica més en les raons per les quals no s'ha acabat el mandat, i en aquest sentit sorgeix que en la majoria dels casos, els consellers deixen les seves funcions després d'acceptar un altre càrrec que és incompatible amb les seves tasques a l'agència reguladora. Això s'observa en el 6% i 4% dels casos a nivell de

l'administració espanyola i de les comunitats autònomes, respectivament. Però altre cop cal assenyalar la manca d'evidència respecte a l'acabament dels mandats.

8.10. Possibilitat d'un nou mandat

	Total	Espanya	CCAA	Catalunya
NA	0.56	0.59	0.49	0.56
Sí	0.41	0.37	0.49	0.41
No	0.03	0.03	0.02	0.03

Taula 8.10.: Possibilitat d'un nou mandat

Finalment, i pel que fa a la possibilitat d'un nou mandat, la Taula 8.10 ens mostra que en la majoria dels casos és factible tenir un nou mandat. Mentre que el major percentatge es dona a nivell de les comunitats autònomes amb un 49%, la proporció també és elevada a Catalunya (41%) i a nivell de l'administració espanyola (37%).

9. Duració dels nomenaments

El capítol presenta una anàlisi de la duració dels nomenaments, amb èmfasi en les diferències entre els nivells territorials estudiats i el tipus de nomenament.

9.1. Funció de supervivència

Per tal d'estudiar la duració dels nomenaments l'eina més útil és una figura que representa la "funció de supervivència" dels nomenaments. Aquesta figura presenta a l'eix horitzontal els anys de duració dels mandats i a l'eix vertical el percentatge de mandats que segueixen en actiu. D'aquesta manera, les línies de les figures indiquen amb quina velocitat s'esgoten els mandats. Cada cop que la línia es mou en l'eix horitzontal representa el pas del temps, mentre que la caiguda en l'eix vertical representa que més nomenaments han acabat. Les marques en forma de creu representen un nomenament que s'esgota.

9.2. Duració general

La Figura 9.1 presenta la gràfica de supervivència general de tots els nomenaments considerats a la base de dades. El més rellevant és assenyalar el temps mitjà de duració dels nomenaments. Aquest es pot obtenir a partir del valor que presenta l'eix horitzontal quan l'eix vertical –el que fa referència al percentatge de nomenaments que estan en actiu– marca 0.5, que és la meitat dels nomenaments encara en actiu. Per a tota la mostra la duració mediana dels nomenaments es troba entre 5 i 6 anys. D'altra banda, cal

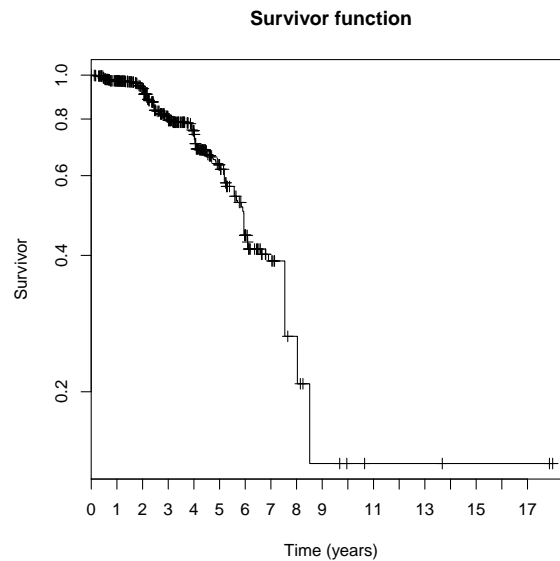

Figura 9.1.: Funció de supervivència observada dels reguladors. L'eix vertical representa el percentatge de nomenaments que resten al cap del temps (eix horitzontal).

destacar que hi ha nomenaments que poden arribar a durar més de deu anys. Es tracta de nomenaments sobretot vinculats a l'antic Tribunal de Defensa de la Competència.

9.3. Per nivell de govern

La Figura 9.2 presenta la gràfica de supervivència dels nomenaments segons el tipus de nivell territorial de govern. Hi ha una gran diferència entre la “vida” dels nomenaments a nivell regional i a nivell estatal. Al cap de set anys i mig tots els nomenaments del nivell regional ja s'han esgotat, mentre que al nivell estatal encara sobreviuen un temps més. La diferència, no obstant, només es fa visible a partir dels tres anys. Fins els tres anys la vida dels nomenaments és igual segons el nivell de govern. A partir dels tres anys els nomenaments de les administracions de les comunitats autònomes mostren una tendència més gran a esgotar-se, mentre que la duració dels nomenaments a les agències de l'administració general de l'estat perdura més enllà.

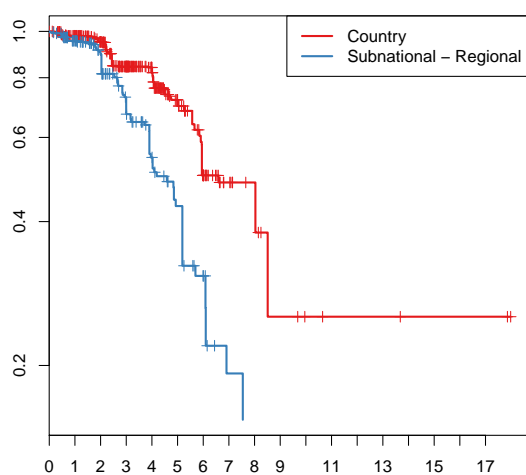

Figura 9.2.: Funció de supervivència observada dels reguladors. L'eix vertical representa el percentatge de nomenaments que resten al cap del temps (eix horitzontal). Per nivell de govern.

Part IV.

Conclusions

Aquesta part presenta les conclusions rellevants d'aquest estudi sobre els membres de les comissions o consells de les agències reguladores. El primer capítol fa referència a les conclusions derivades dels aspectes biogràfics dels reguladors, centrant-se en les característiques de la seva carrera política, quan aquest s'ha produït. El segon capítol presenta les conclusions derivades dels nomenaments, com es produeixen i en quines condicions es renoven els mateixos membres. Aquest capítol es centra doncs en els mandats i en aspectes com la independència, la delegació, l'estabilitat de l'agència reguladora. Finalment, un tercer capítol aporta algunes recomanacions propositives a la llum dels resultats de la recerca.

10. Sobre els reguladors

10.1. El regulador tipus

Un primer aspecte a destacar és la identificació del regulador tipus. Quin perfil té la figura del regulador habitual, l'individu mitjà que ocupa llocs als consells de regulació de les agències? Si s'integra sota una única figura les característiques més habituals en cadascuna de les preguntes, es pot fer una aproximació a les característiques del regulador més habitual. Així, es pot afirmar que *el regulador tipus és un home d'uns 50 anys, amb estudis de grau d'economia o de dret, força vinculat a la política i als partits polítics.*

10.2. Els reguladors estan relativament polititzats

Més en detall, els resultats de l'estudi mostren que almenys un 20% dels reguladors tenen vinculació política, i un 11% han tingut anteriorment al seu nomenament un càrrec polític. La vinculació pot ser de naturalesa feble (quan és de col·laboració en publicacions vinculades al partit) o de naturalesa forta (quan es basa en haver ocupat càrrecs dins el partit o bé càrrecs públics sota el partit). L'evidència de vinculació forta és d'un 24% als reguladors de les agències de les comunitats autònomes (22% a Catalunya) i de menys de la meitat, un 11%, pels reguladors vinculats a les agències de l'administració general de l'estat. Tot i que no és un percentatge molt elevat, és important tenir en compte que la resta no és segur que no tinguin vinculació política, ja que són casos en els quals no s'ha pogut obtenir informació. Malgrat que en línies generals es pot parlar d'una certa

politització dels reguladors per aquests vincles, s'aprecia que els vincles més estrets es troben sobretot a les agències de les comunitats autònomes.

10.3. Carrera professional vinculada al sector públic

Només un 13% dels nomenaments es produeixen a individus que tenen experiència professional al sector privat. La resta de nomenaments inclouen d'una manera o altra individus prèviament vinculats al sector públic, ja sigui en empreses públiques (34%), en l'administració pública (34%) o a càrrecs polítics (11%).

A més a més, els seus perfils d'estudis acadèmics, són fonamentalment vinculats al dret o a l'economia, especialment pel que fa a l'àmbit estatal. Els perfils de ciències naturals, enginyeries o salut just arriben a un de cada cinc nomenats i es concentren en algunes agències d'àmbits relacionats amb aquestes temàtiques.

Un terç dels nomenaments s'ha realitzat a consellers que no tenen estudis de postgrau, tot i que la diferència entre nivells territorials és gran: mentre que un terç dels reguladors espanyols té un doctorat, aquesta proporció es redueix al 12% a Catalunya.

I cal destacar també que en un 7% dels casos s'ha trobat evidència de què els nomenaments es realitzen a individus amb un passat no vinculat amb l'àrea de responsabilitat de l'agència.

Per tant, totes les dades porten a la conclusió que la relació amb el món empresarial o la societat civil són més aviat escassos i que els perfils dels qui s'asseuen als consells de les agències estan fortament vinculats a carreres professionals dins l'administració pública, i més en general al conjunt de l'àmbit públic.

10.4. La regulació no ha canviat la carrera professional dels reguladors

No s'ha trobat evidència de què el fet de passar pels consells de les agències propiciï un canvi en la carrera professional dels reguladors. La majoria treballaven a l'administració

pública i la majoria hi segueixen treballant en acabar el seu mandat com a regulador, encara que augmenta lleugerament la proporció dels que es dediquen a la universitat.

Tampoc no s'ha trobat evidència de què la seva participació en el debat públic dels afers relacionats amb l'àrea de regulació de l'agència s'incrementi degut a l'experiència adquirida en el seu pas pel consell. En els casos que eren actius prèviament, ho continuen essent, però la implicació a l'agència no estimula més participació en els debats públics.

Per tant, no es pot pas parlar que la carrera professional dels reguladors hagi canviat com a conseqüència del seu pas per les agències reguladores.

11. Sobre els nomenaments

11.1. Pocs reguladors continuen

No hi ha molta continuïtat en els càrrecs dels reguladors. Només un 16% dels nomenaments es renova, tot i que hi hauria la possibilitat legal d'un nou mandat en el 40% dels casos.

Per tant, es pot parlar que hi ha relativament poca renovació en els càrrecs. Mentre que la renovació es pot considerar positiva en tant que permet acumular experiència i coneixement al sí dels consells, també és cert que la major alternança també facilita la introducció de noves idees i perfils en els consells, i assegura una major diversitat de perspectives en les decisions de les agències. No es pot pas vincular, doncs, la relativa baixa continuïtat amb aspectes inherentment positius o negatius per a la regulació.

11.2. Poca fidelitat al càrrec

Només un 40% dels nomenaments acaben en el temps previst i un 22% acaben abans, amb seguretat. Els motius poden ser diversos, tant de caràcter polític com personal o professional. En tot cas, es fa difícil poder contrastar les causes polítiques amb la finalització del mandat. Tampoc no s'han identificat motius de conflicte polític en la finalització avançada del mandat. La diferència territorial és important, ja que a Catalunya hi ha menys evidència de no haver completat el mandat (un 13%) respecte a les agències de l'administració general de l'estat, on el percentatge és més elevat (un 24%).

El fet que els càrrecs no s'esgotin no ajuda a la institucionalització dels ens ni tampoc

a la continuïtat dels consells de les agències.

11.3. Els nomenaments són un assumpte de l'executiu

La majoria dels nomenaments els realitzen els governs respectius. El Congrés dels Diputats només pot nomenar un 6% dels càrrecs de les agències estatals, i el Parlament de Catalunya, tot i que duplica aquesta xifra, es queda en un escàs 13% (de les agències catalanes).

Per tant, la capacitat de nomenar els responsables de la regulació està vinculada fonamentalment a la branca executiva de l'administració.

Tot i això, cal assenyalar que a nivell autonòmic pren també més rellevància la societat civil o tercer sector, que participa en un 17% de les nominacions a Catalunya, i en un 14% a la resta de Comunitats Autònomes. A les agències de l'àmbit estatal aquesta participació de la societat civil cau al 5%.

11.4. Pocs requisits professionals

No hi ha evidència de mecanismes de control dels nomenaments. I hi ha pocs requeriments parlamentaris, amb alguna excepció.

En tres de cada quatre casos no es planteja cap requisit addicional, encara que tant a nivell de l'administració d'Espanya i de Catalunya, en un 12% dels casos s'exigeix o bé el vot del parlament o la compareixença del candidat davant d'una comissió parlamentària. En el cas de les altres comunitats autònomes, aquest requisit es manté, però només en un 8 % dels casos.

11.5. Els mandats són més llargs a l'àmbit estatal que no pas a les Comunitats Autònomes

Hi ha una gran diferència entre la “vida” dels nomenaments a nivell regional i a nivell estatal. A partir dels tres anys els nomenaments de les administracions de les comunitats autònomes mostren una tendència més gran a esgotar-se, mentre que la duració dels nomenaments a les agències de l'administració general de l'estat perdura més enllà. Al cap de set anys i mig tots els nomenaments del nivell regional ja s'han esgotat, mentre que al nivell estatal encara hi ha nomenaments que han sobreviscut a aquest temps.

12. Propostes de millora

A la llum dels resultats de la recerca es proposen tres eixos de millora, enfocats en àmbits de transparència i rendició de comptes, sistemes de renovacions i diversitat de perfils.

12.1. Transparència i rendició de comptes

Com a càrrecs públics, amb un mandat singular en agències que tenen una forta autonomia, els reguladors haurien de ser fàcilment accessibles, i la informació sobre la seva biografia hauria de ser d'accés públic i fàcilment disponible. En canvi, per portar a terme el present estudi no ha estat senzill trobar informació pública i transparent sobre qui són, quin perfil tenen i què fan els membres de les comissions de les agències reguladores. Moltes vegades la informació només ha estat disponible a través dels nomenaments en els diaris oficials, i la informació continguda a la premsa.

Proposem, doncs, que es faci un esforç de transparència i rendició de comptes almenys pel que fa a la informació que tenen els ciutadans sobre els membres dels consells de les agències reguladores.

12.2. Sistemes de renovacions parcials

Els mapes de reguladors (que es poden consultar a l'apèndix A) mostren com en bona part de les agències els nomenaments solen fer-se simultàniament, de manera que molt sovint les agències perden bona part dels seus membres de cop. Aquest fet no ajuda gens a donar continuïtat a les institucions reguladores, mantenir una certa memòria institucional, ni a afavorir la identitat d'aquests cossos.

Per tant, proposem que els sistemes de nomenament siguin escalats, mirant de no fer nomenaments simultanis, sinó successius al llarg del temps. Això afavoriria la continuïtat de les polítiques i els criteris adoptats en les institucions reguladores i en garantiria la continuïtat de seva identitat.

12.3. Diversitat enriquidora de perfils professionals

Es constata que els reguladors són força homogenis en quant al seu perfil professional i habilitats que disposen. Mentre bona part vénen del món del dret i de l'economia, molts també han passat bona part de la carrera professional a l'administració pública o en un entorn públic, sovint amb una certa vinculació política. Aquestes circumstàncies porten a una manca de pluralitat de perfils professionals, i per tant, cal cercar fórmules per enriquir el debat a les comissions, sigui afavorint la major transparència sobre les decisions adoptades, establint consells assessors de més ampli espectre, o afavorint encara més la diversitat professional dels membres de les agències reguladores.

Bibliografia

- Cukierman, A. (1992). *Central bank strategy, credibility, and independence: Theory and evidence*, MIT Press, Cambridge, MA.
- Cukierman, A. (2008). Central bank independence and monetary policymaking institutions – past, present and future, *European Journal of Political Economy* **24**: 722–736.
- Cukierman, A. & Webb, S. B. (1995). Political influence and the central bank: International evidence, *The World Bank Economic Review* **9**: 397–423.
- Gilardi, F. (2002). Policy credibility and delegation to independent regulatory agencies: A comparative empirical analysis, *Journal of European Public Policy* **9**(6): 873–893.
- Gilardi, F., Jordana, J. & Levi-Faur, D. (2007). Regulation in the age of globalization: The diffusion of regulatory agencies across europe and latin america, in G. Hodge (ed.), *Privatization and Market Development*, Edward Elgar, Cheltenham, UK.
- Jordana, J. & Levi-Faur, D. (2005). The diffusion of regulatory capitalism in latin america: Sectorial and national channels in the making of new order, *Annals of the American Academy of Political and Social Sciences* **598**: 102–124.
- Jordana, J. & Levi-Faur, D. (2010). Exploring trends and variations in agency scope, *Competition and Regulation in Network Industries* **11**.
- Jordana, J. & Sancho, D. (2004). Regulatory designs, institutional constellations and the study of the regulatory state, in J. Jordana & D. Levi-Faur (eds), *The Politics of Regulation. Institutions and Regulatory Reforms for the Age of Governance*, Edward Elgar, Cheltenham, UK.

- Kydland, F. E. & Prescott, E. C. (1977). Rules rather than discretion: The inconsistency of optimal plans, *Journal of Political Economy* **85**: 473–491.
- Majone, G. (1997). Independent agencies and the delegation problem: Theoretical and normative dimensions, in B. Steuenberg & F. van Vught (eds), *Political Institutions and Public Policy*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht, pp. 139–156.
- Moe, T. M. & Caldwell, M. (1994). The institutional foundations of democratic government, *Journal of Institutional and Theoretical Economics* **150**: 171–195.
- OECD (2000). Telecommunications regulations: Institutional structures and responsibilities, *Technical report*, OECD, Paris. DSTI/ICCP/TISP(1999)15/FINAL.
- OECD (2006). Telecommunications regulatory institutional structures and responsibilities, *Technical report*, OECD, Paris. DSTI/ICCP/TISP(2005)6/FINAL.
- Voigt, S. & Salzberger, E. (2002). Choosing not to choose: When politicians choose to delegate powers, *Kyklos* **55**(2): 247–268.
- World Bank (1997). The private sector in infrastructure: Strategy regulation and risk, *Technical report*, World Bank, Washington, D.C.

Apèndix

A. Mapes de reguladors per agència

Aquest capítol presenta els mapes de reguladors per a cadascuna de les agències analitzades. Els mapes de reguladors contenen diferent informació sobre cadascuna de les agències. L'eix horitzontal és el temps i l'eix vertical correspon a una persona. Les línies horitzontals representen nomenaments, de manera que la llargària de la línia representa el temps que cada persona ha estat al consell de cadascuna de les agències. En primer lloc, es pot observar a primer cop d'ull la composició dels consells en el temps. En segon lloc, es pot observar la duració dels nomenaments, ja que l'eix horitzontal reflecteix el moment temporal. En tercer lloc, es pot seguir la presidència del consell pel fet que els càrrecs de presidents estan marcats en color vermell. En quart lloc, es poden constatar les renovacions, ja que estan assenyalades amb triangles. I finalment es pot observar si el càrrec ha acabat en el temps previst o no. En aquest darrer cas, la línia horitzontal acaba amb un senyal en forma de 'X'.

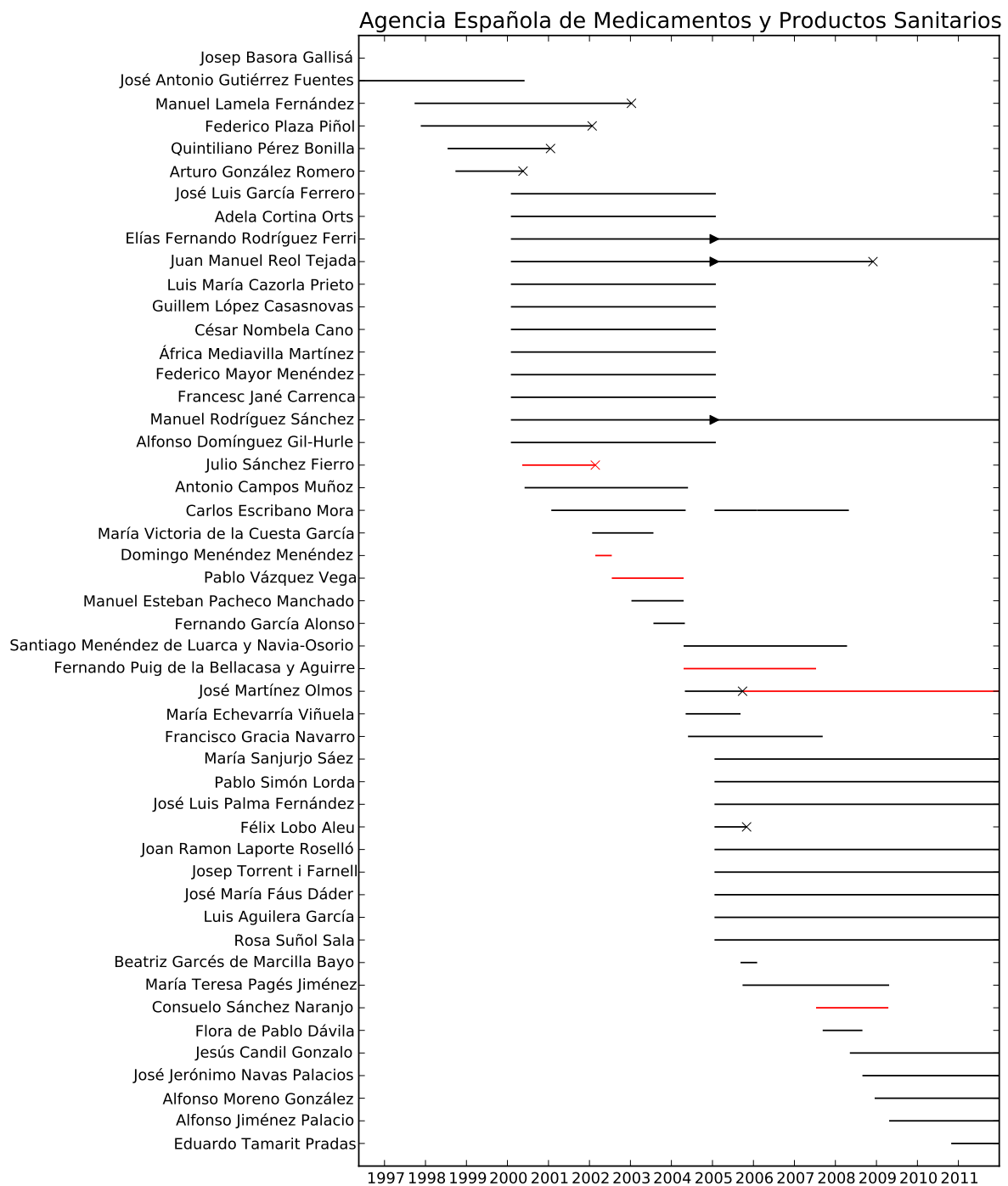

Figura A.1.: Mapa de reguladores: *Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios*

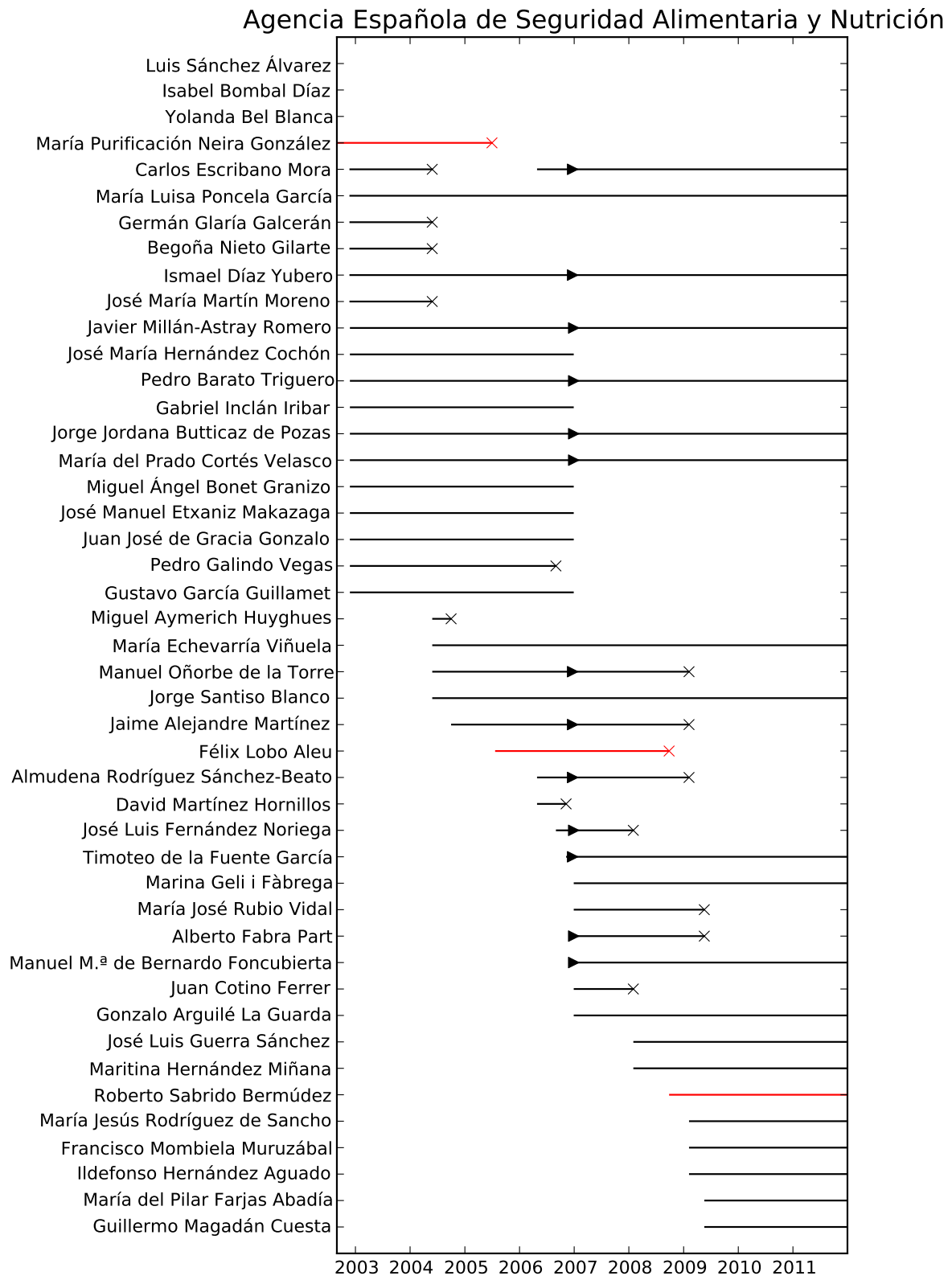

Figura A.2.: Mapa de reguladores: Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutrición

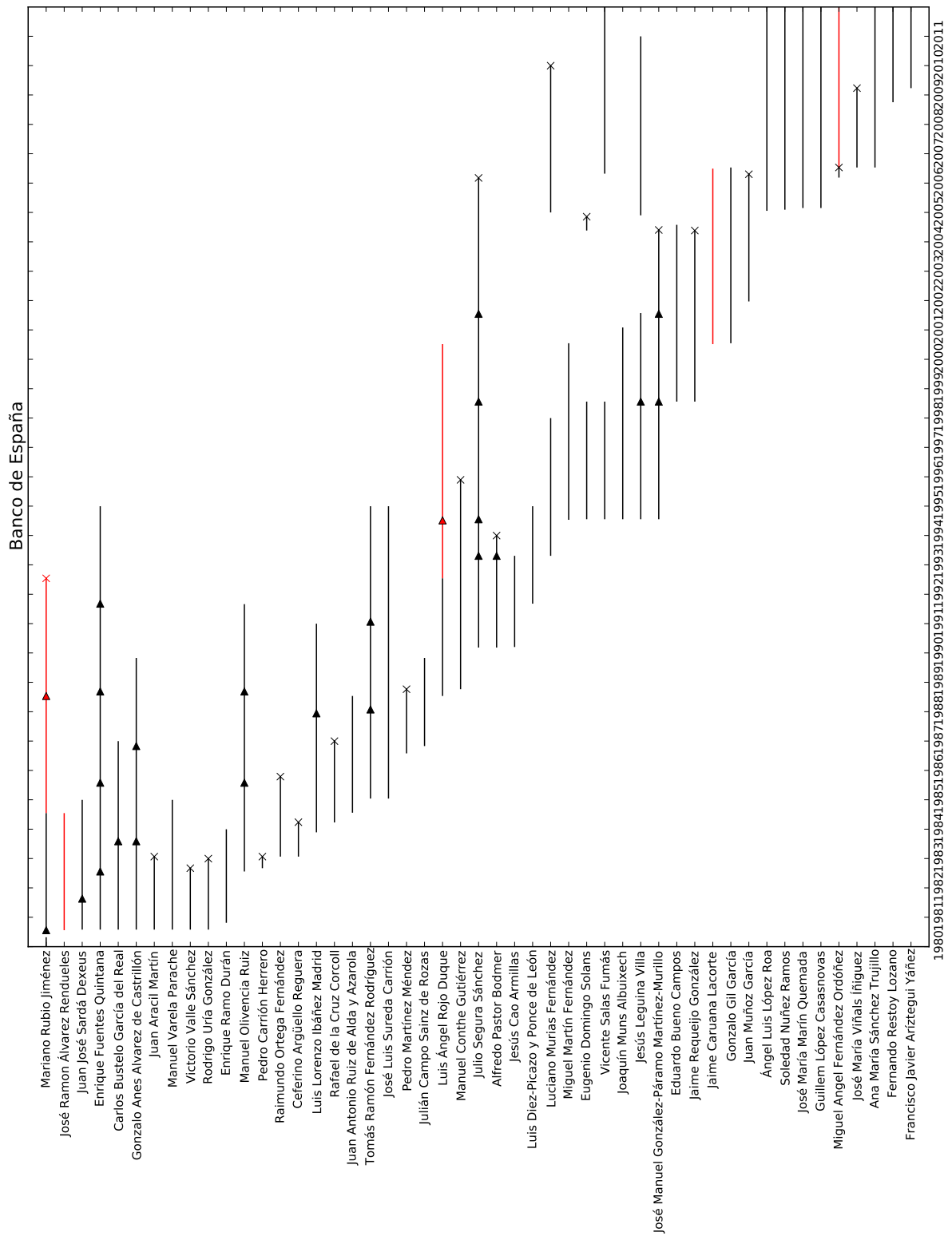

Figura A.9.: Mapa de reguladors: Banco de España

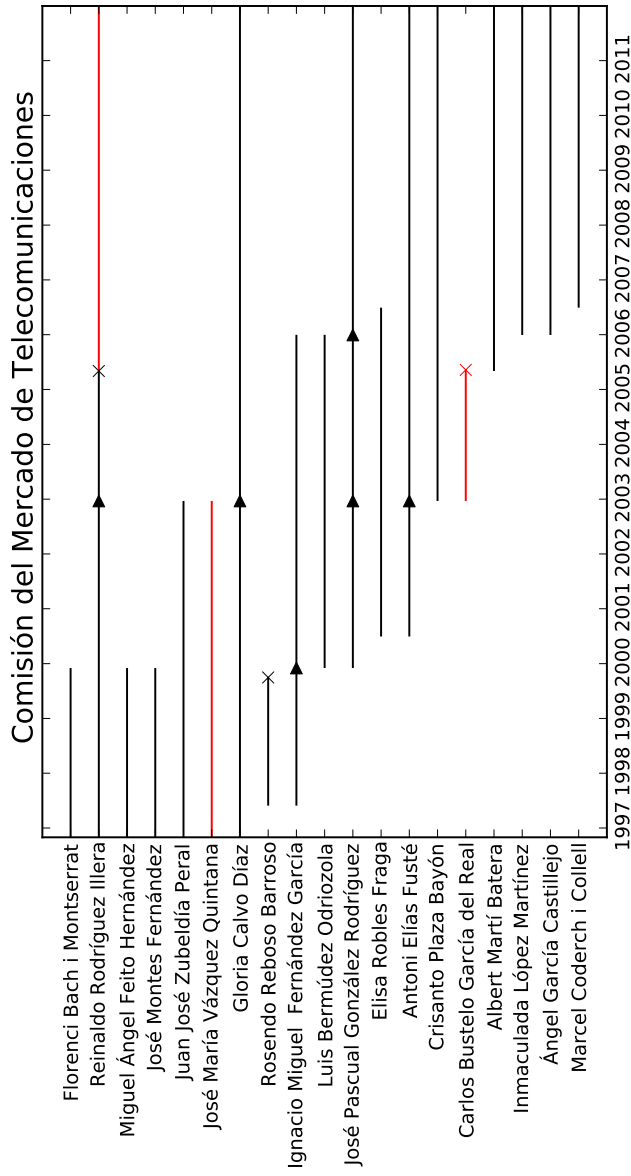

Figura A.4.: Mapa de reguladors: Comisión del Mercado de Telecomunicaciones

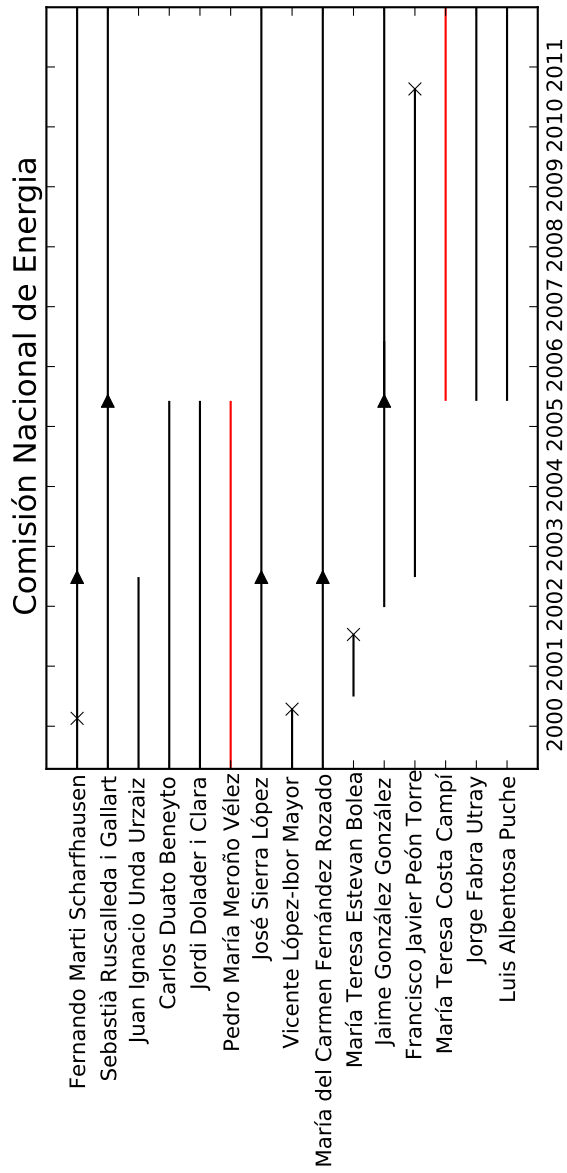

Figura A.5.: Mapa de reguladors: *Comisión Nacional de Energía*

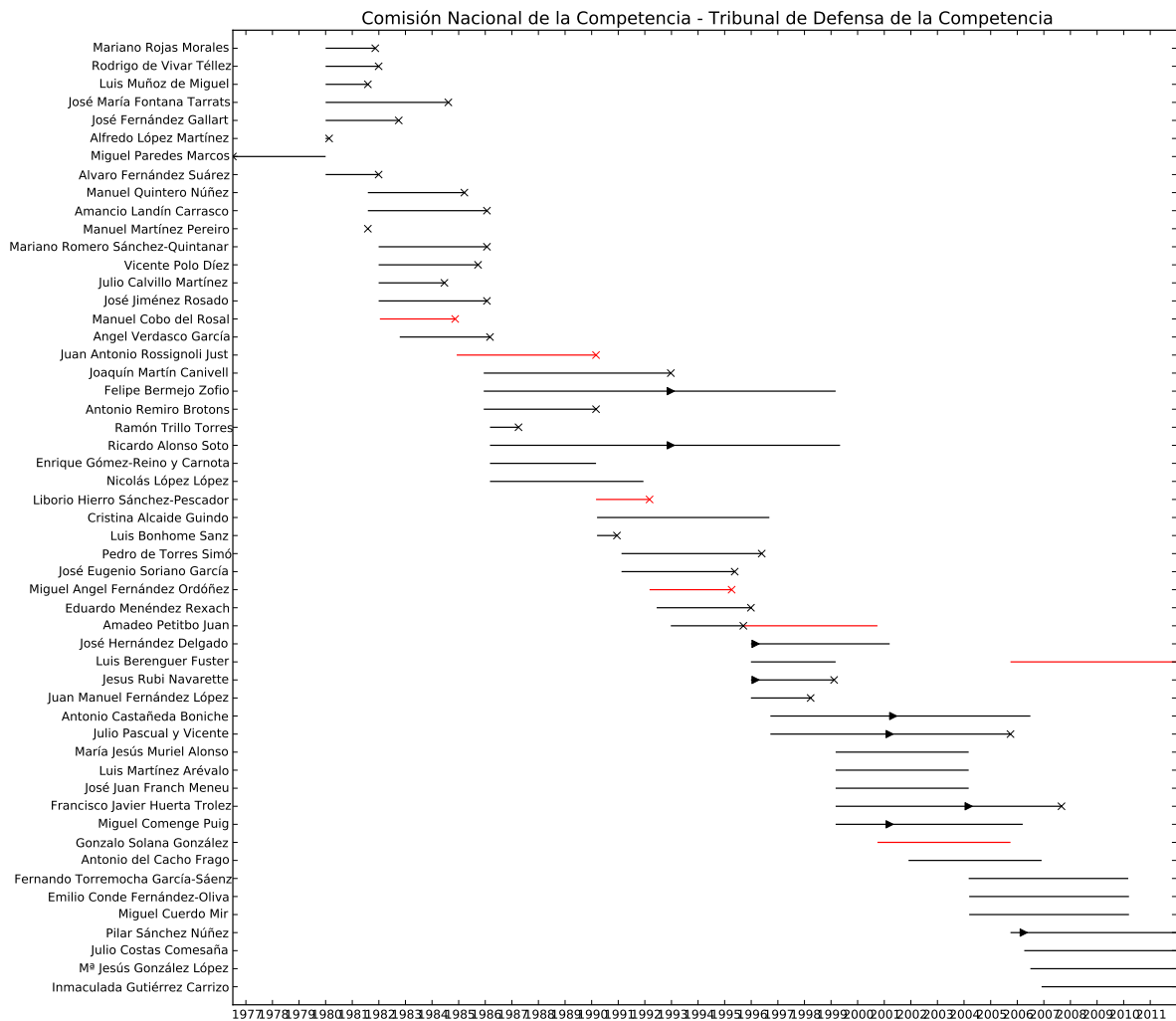

Figura A.6.: Mapa de reguladors: *Comisión Nacional de la Competencia - Tribunal de Defensa de la Competencia*

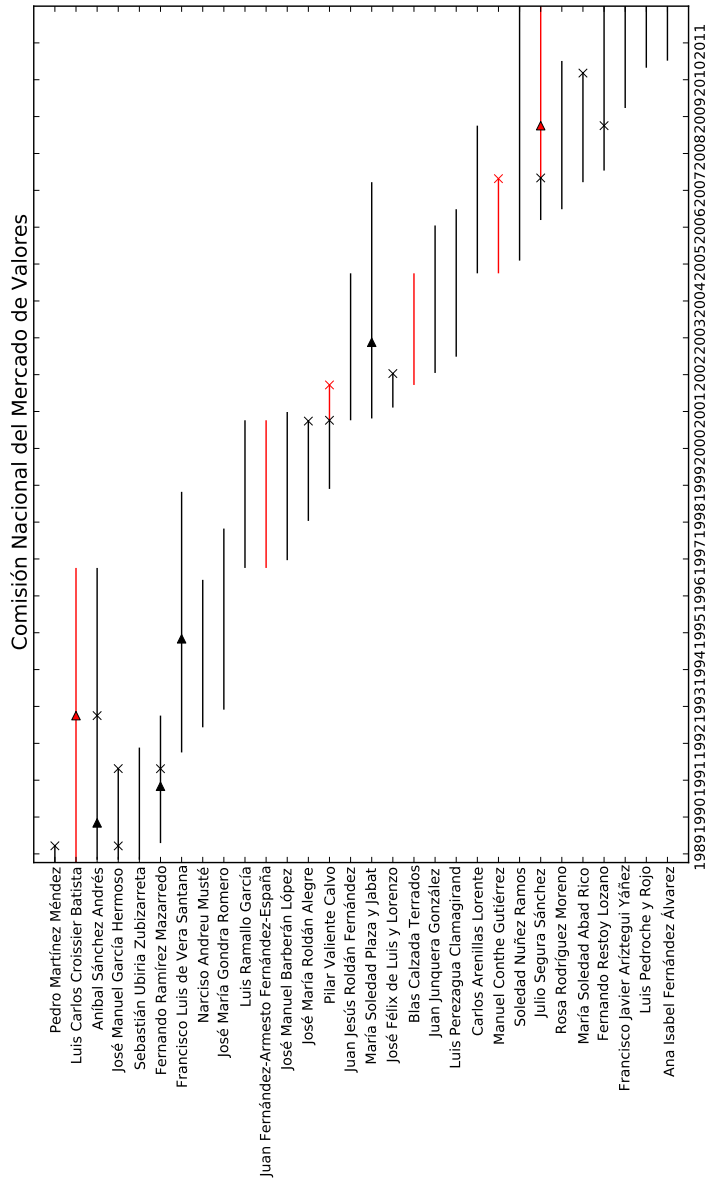

Figura A.7.: Mapa de reguladors: *Comisión Nacional del Mercado de Valores*

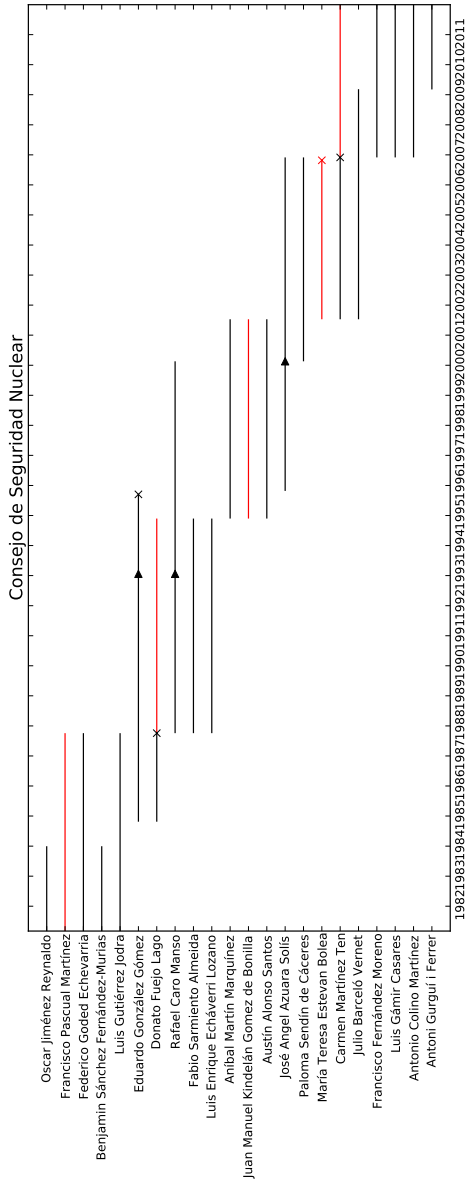

Figura A.8.: Mapa de reguladors: Consejo de Seguridad Nuclear

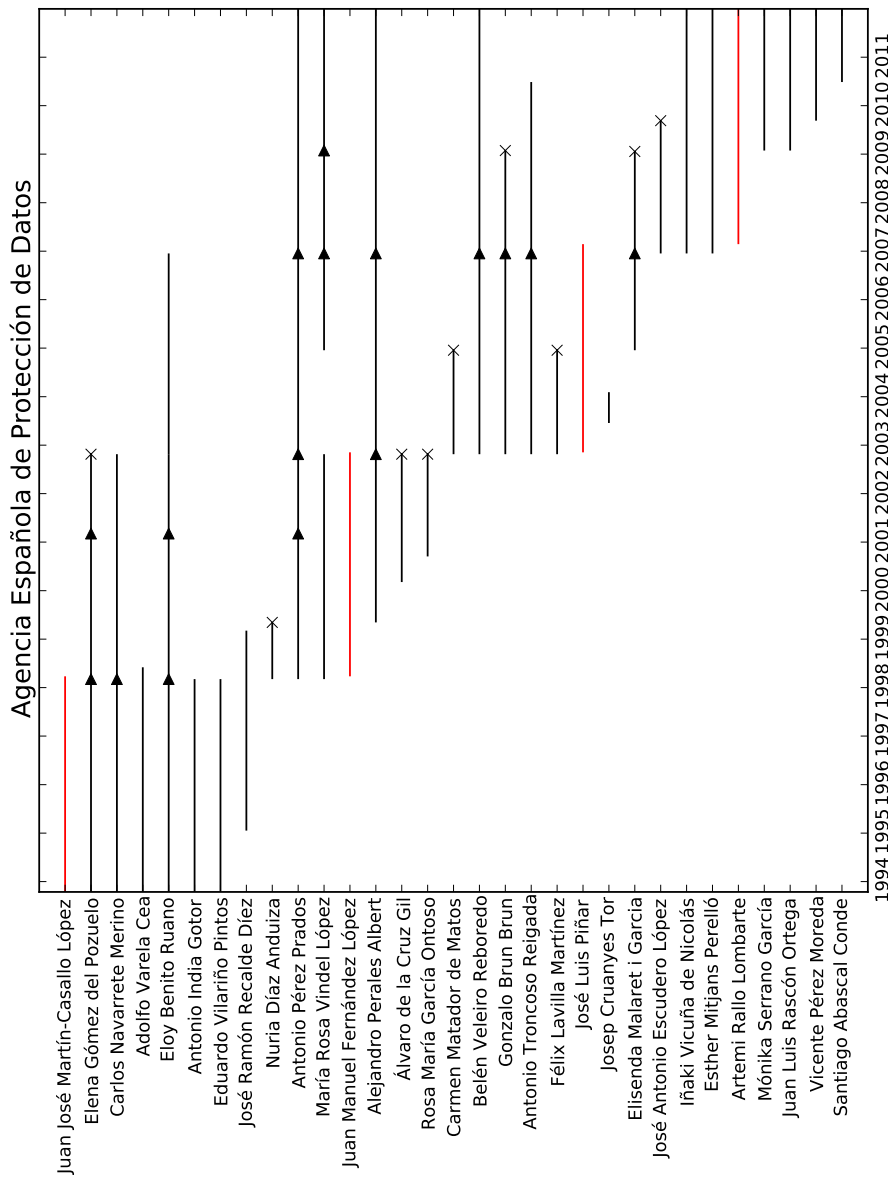

Figura A.9.: Mapa de reguladors: Agencia Española de Protección de Datos

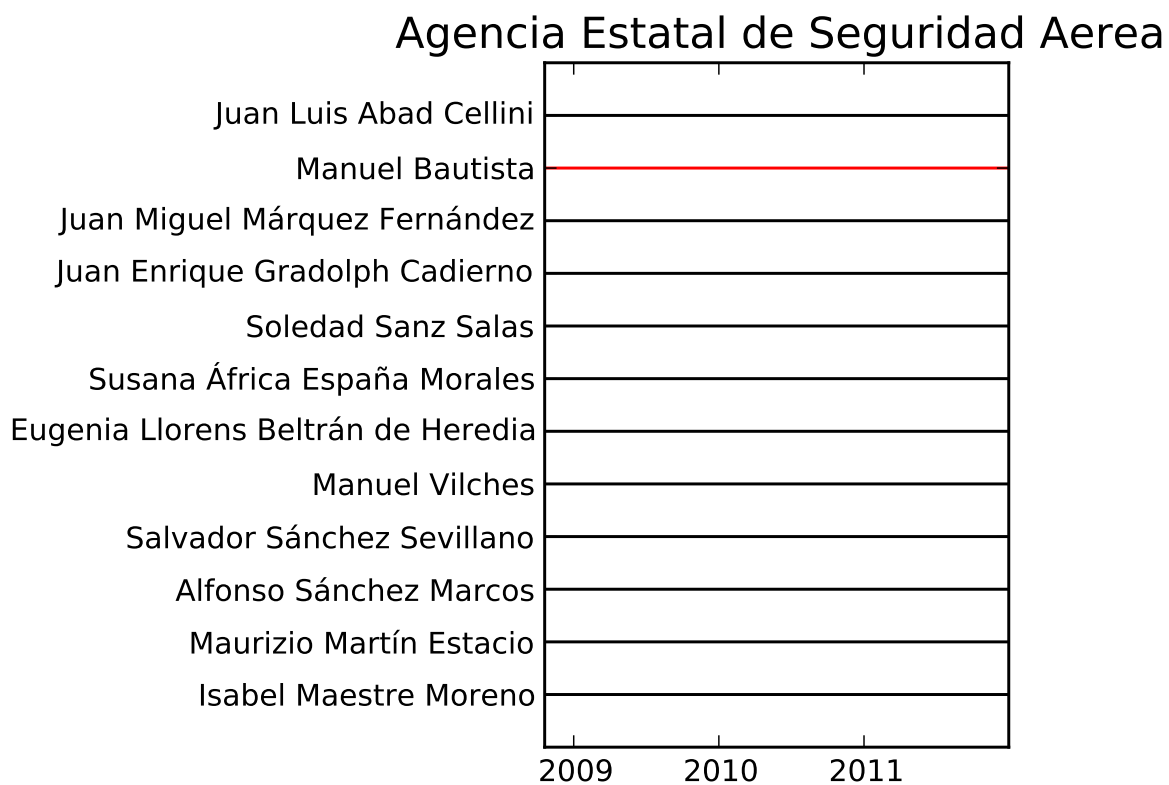

Figura A.10.: Mapa de reguladors: Agencia Estatal de Seguridad Aerea

Figura A.11.: Mapa de reguladores: *Agencia Española Antidopaje*

Comisión Nacional del Sector Postal

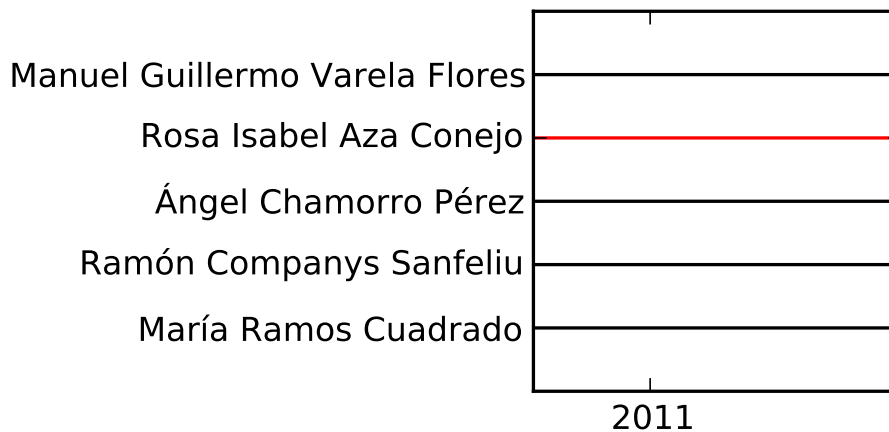

Figura A.12.: Mapa de reguladors: *Comisión Nacional del Sector Postal*

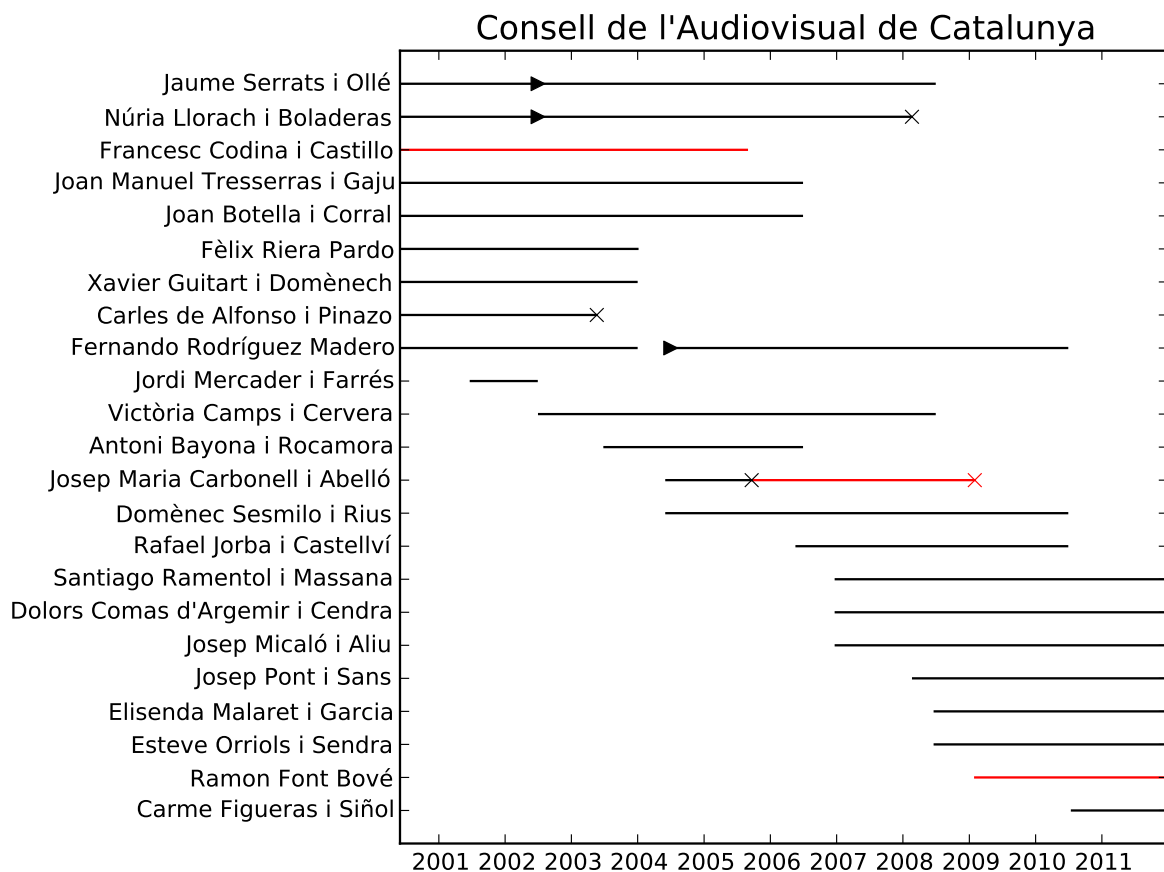

Figura A.13.: Mapa de reguladors: *Consell de l'Audiovisual de Catalunya*

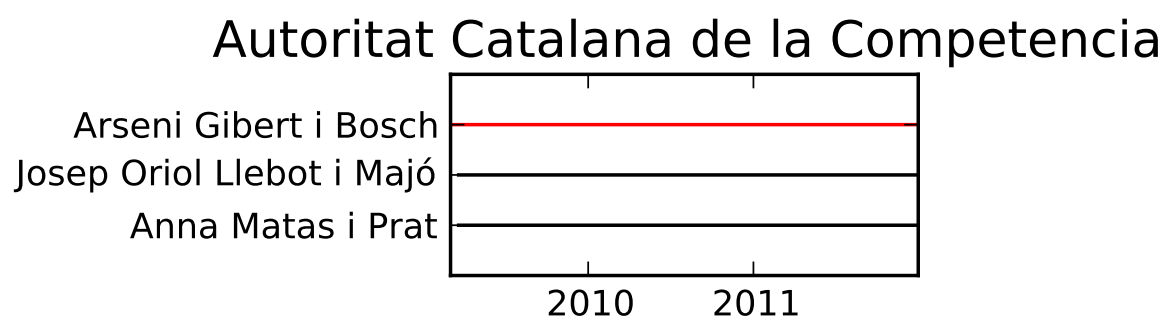

Figura A.14.: Mapa de reguladors: Autoritat Catalana de la Competencia

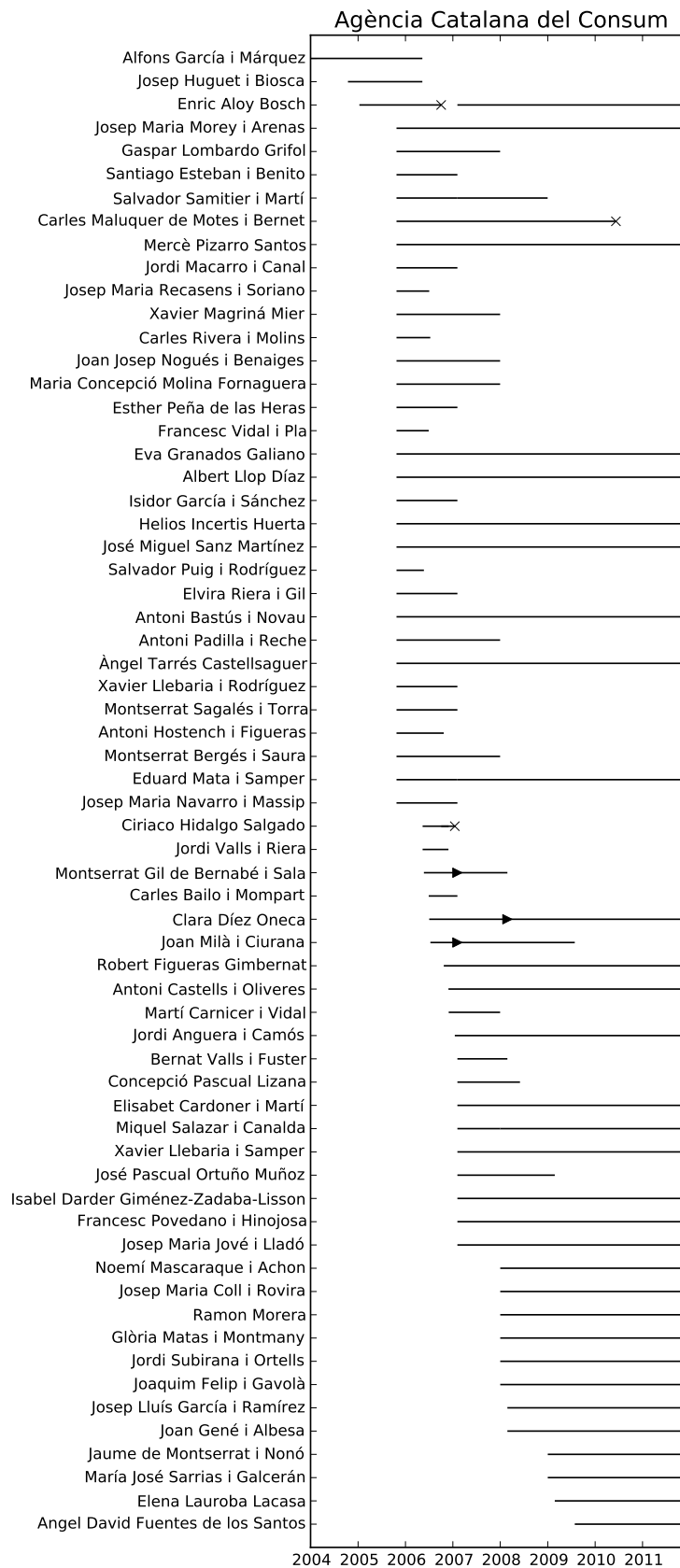

Figura A.15.: Mapa de reguladors: Agència Catalana del Consum

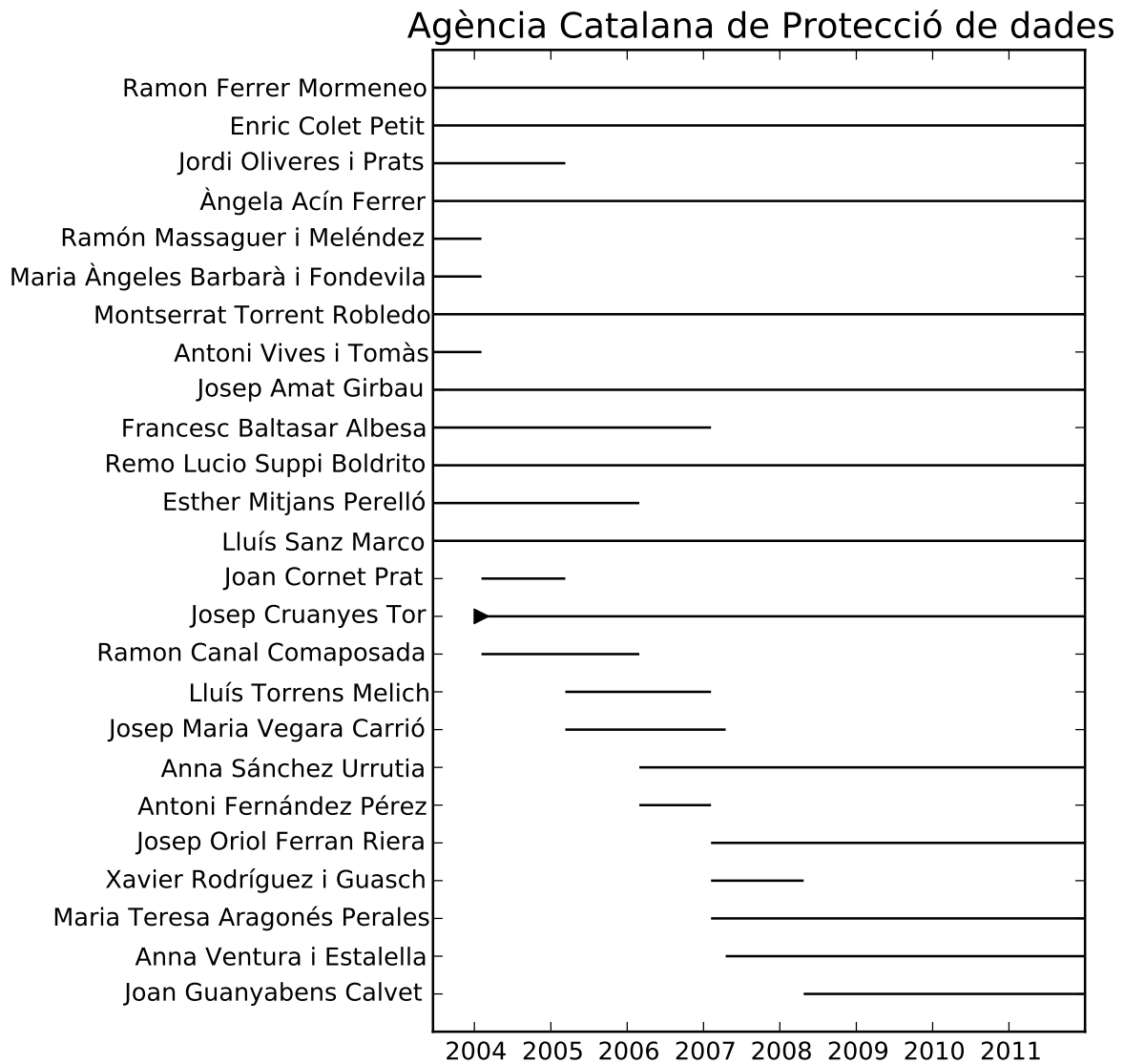

Figura A.16.: Mapa de reguladors: Agència Catalana de Protecció de dades

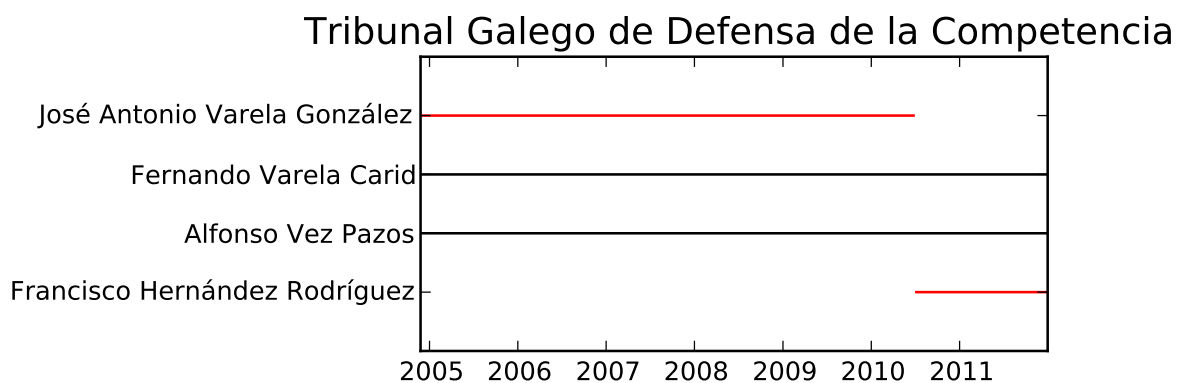

Figura A.17.: Mapa de reguladors: *Tribunal Galego de Defensa de la Competencia*

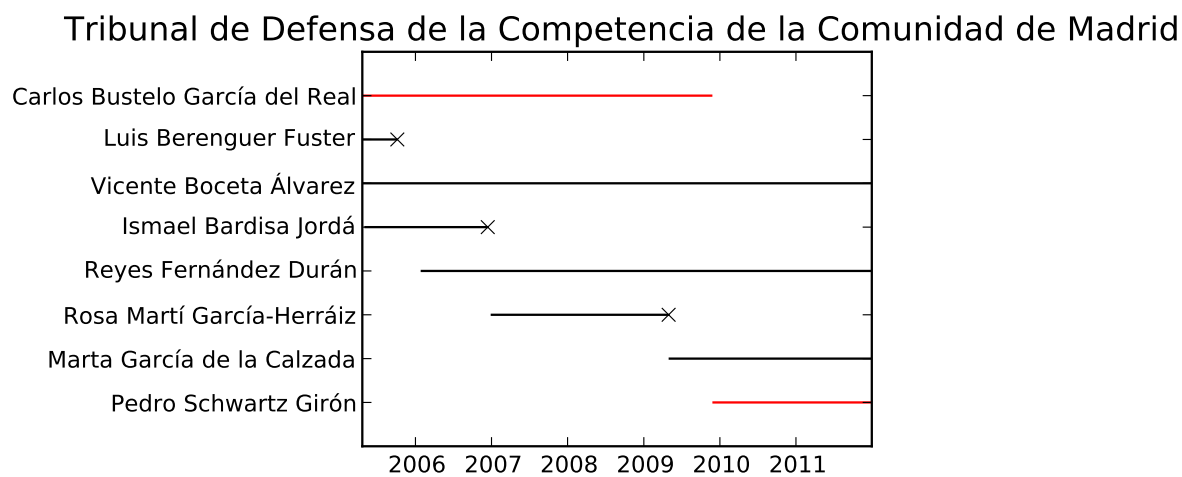

Figura A.18.: Mapa de reguladors: *Tribunal de Defensa de la Competencia de la Comunidad de Madrid*

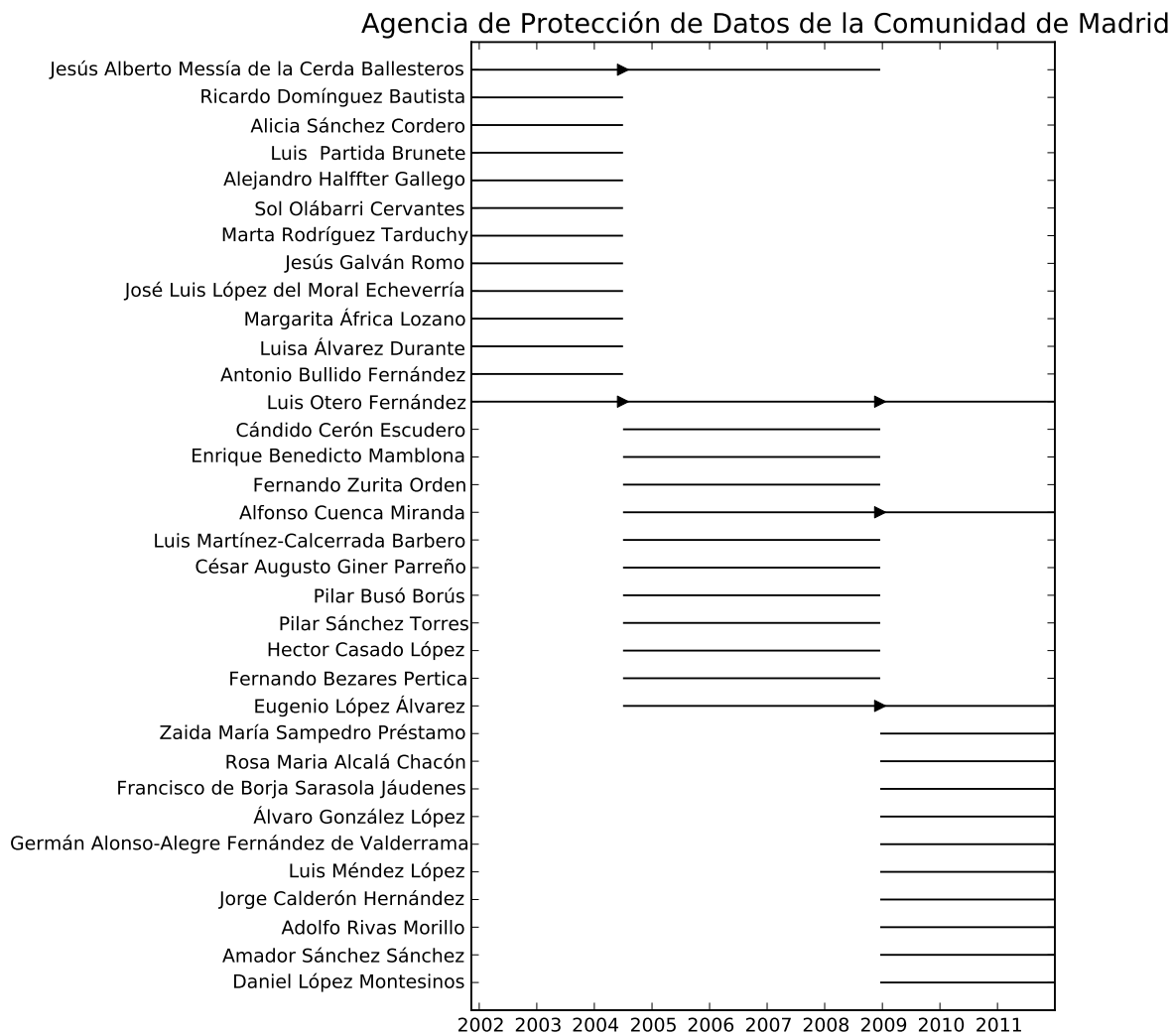

Figura A.19.: Mapa de reguladors: *Agencia de Protección de Datos de la Comunidad de Madrid*

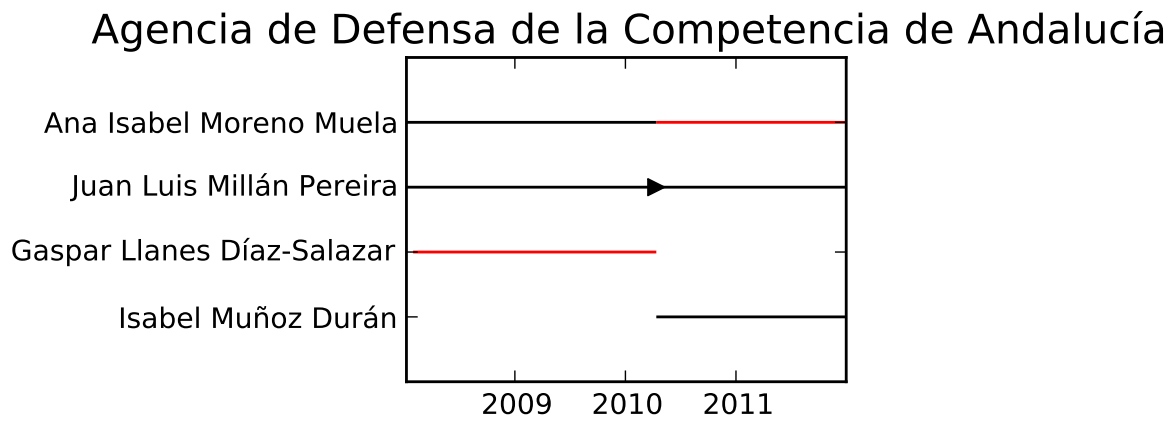

Figura A.20.: Mapa de reguladors: *Agencia de Defensa de la Competencia de Andalucía*

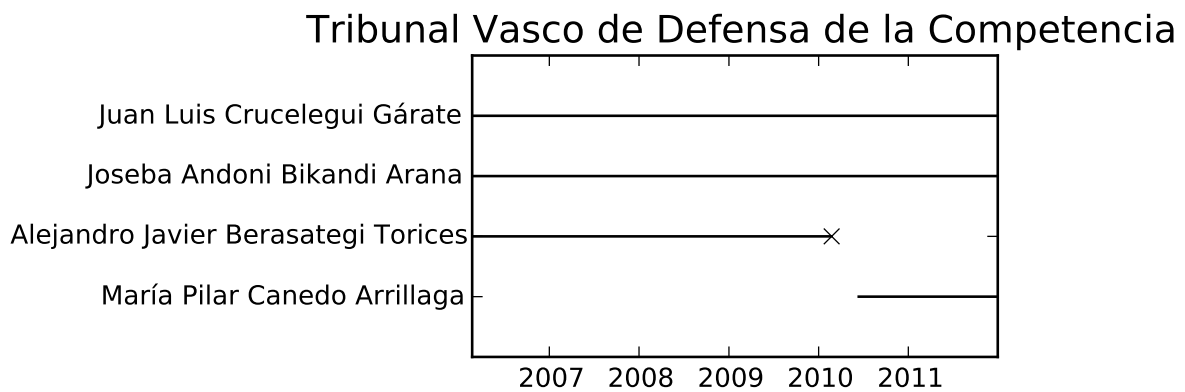

Figura A.21.: Mapa de reguladors: *Tribunal Vasco de Defensa de la Competencia*

Datuak Babesteko Euskal Bulegoa - Agencia Vasca de Protección de Datos

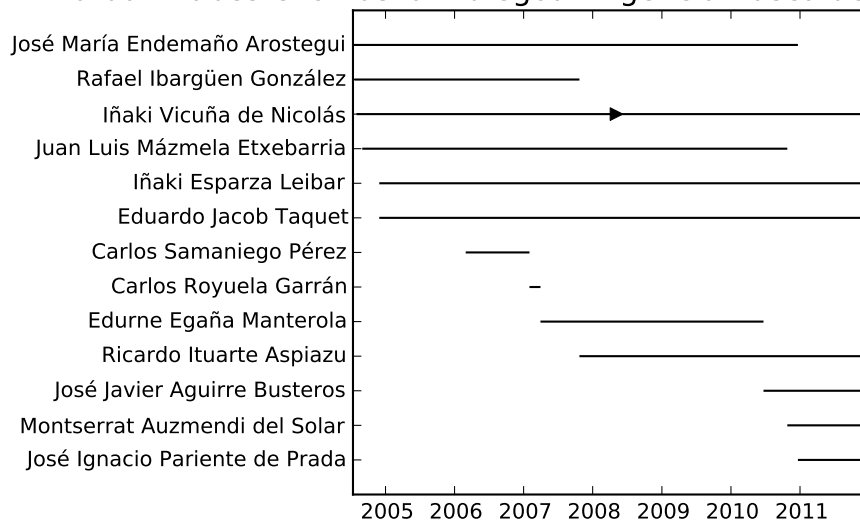

Figura A.22.: Mapa de reguladors: *Datuak Babesteko Euskal Bulegoa - Agencia Vasca de Protección de Datos*

Tribunal para la Defensa de la Competencia de Castilla y León

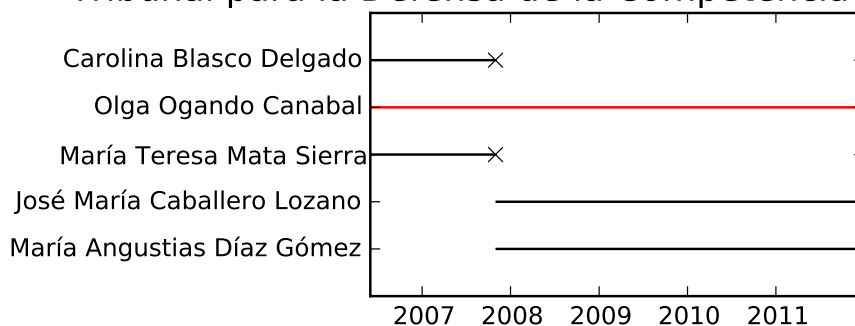

Figura A.23.: Mapa de reguladors: *Tribunal para la Defensa de la Competencia de Castilla y León*

Tribunal de Defensa de la Competència de la Comunitat Valenciana

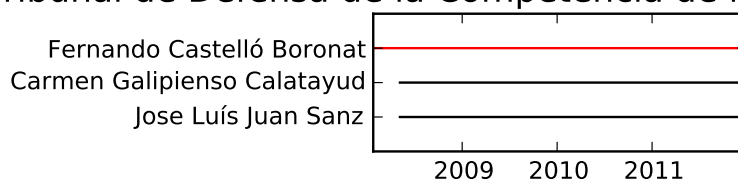

Figura A.24.: Mapa de reguladors: *Tribunal de Defensa de la Competència de la Comunitat Valenciana*

B. Procés de recerca

L'objectiu inicial del projecte de recerca era el d'avaluar les decisions que prenen els reguladors als consells de les agències, però una sèrie de condicionants han fet que la recerca de dades s'afinés més cap a la identificació dels mandats i els trets biogràfics dels reguladors, desestimant algunes àrees previstes. Aquest annex explica breument l'evolució que ha seguit la recerca, donada la dificultat d'obtenir informació sobre les votacions dels consells de les agències reguladores.

B.1. Manca de dades i manca de variació

Tot i que es varen dedicar molts esforços, de diferents maneres, per tal d'aconseguir l'accés tant a les actes dels consells de les diferents agències reguladores, a nivell estatal i autonòmic, es va constatar que l'accés a aquesta informació es trobava fortament restringit. A més a més, els funcionaris contactats tots donen la impressió d'estar sorpresos que algú pugui demanar aquesta informació, ja que es considera reservada. D'altra banda, en els escassos casos en què les actes sí que es troben disponibles, tampoc es disposava de registres de vot individualitzats de les decisions adoptades.

Davant la impossibilitat d'aconseguir doncs les dades necessàries, resultava impossible discriminar les votacions i els comportaments individuals dels diferents membres dels consells de les agències reguladores, essent aquests elements clau per tal de poder avaluar així la independència dels membres en les dues dimensions significatives: la dimensió partidista i la dimensió territorial.

A continuació presentem un detall dels problemes trobats en aquesta primera fase

de la investigació. Cal finalment assenyalar que aquesta revisió va buscar en tot moment mantenir l'adscripció del projecte al punt 3.1 c) de la convocatòria: “Interacció entre càrrecs polítics i gestors públics en el procés de definició del problema, de decisió, d'implementació i d'avaluació de les polítiques públiques.”, tot i que també recull afers relacionats amb el punt 3.1.a) “Els canvis en les organitzacions públiques per adaptar-se a les necessitats de l'entorn social, econòmic i polític”, en el seu punt relatiu a les relacions agent—principal.

B.1.1. Uniformitat

Les actes de les agències reguladores a les quals s'ha pogut accedir mostren una uniformitat exagerada en quant a la presa de decisions. De fet, el que és gairebé una norma és que tot el que es planteja al ple és aprovat per unanimitat. De la lectura de les actes, a més, se'n desprèn que una gran part dels afers no es voten.

Una primera prova pilot amb les actes obertes del *Consejo de Seguridad Nuclear* revela que en cada sessió es solen aprovar entre 10 i 15 assumptes. D'una anàlisi de 75 assumptes corresponents a les darreres sis sessions només en un cas un membre del consell ha expressat reticències. I fins i tot el cas, en lloc de votar-se, acorda que es demanarà més informació per tal de prendre una decisió, tot donant a entendre que la unanimitat i el consens són la norma.

B.2. Transparència i responsabilitat de les agències

A l'estat espanyol, contràriament al que passa a la majoria d'estats europeus, no hi ha una llei de transparència i accés a la informació de les administracions públiques. A Catalunya, tot i haver-hi una comissió del Parlament encarregada d'aquest afer, tampoc no se n'ha promulgat cap. Per tant, l'accés a les dades de les administracions públiques es fa d'acord amb preceptes legals generals. En aquest cas, es fa a través de l'article 37 de la llei 30/1992 de règim jurídic de les administracions públiques. Sovint, a més, s'empra la protecció de dades de caràcter personal (la defensa d'un dret) com a argument per a

evitar l'accés a les administracions.

Aquesta situació genera que legalment les administracions no estiguin obligades a donar informació, davant d'una sol·licitud per motius de recerca. Les agències reguladores, pel fet de ser ens diferents, el més habitual és que es regeixin per la pròpia normativa en quant a la seva política de transparència, però en general no tenen una política de difusió ampla de la informació que produeixen. D'aquesta manera, la transparència i la rendició de comptes sovint són difícils de portar-se a terme perquè són les pròpies agències les que no permeten un accés fàcil a les seves deliberacions o discussions.

D'acord amb l'objectiu de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya de promoure una "Administració pública professional", cal subratllar la necessitat i la importància de tenir un instrument legal que estableixi l'obligatorietat de proveir informació com una responsabilitat de les agències, i com una manera de protegir els drets dels ciutadans a la informació.